

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izjemi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 34 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 11 K, za en mesec 6 K. Kdor hoče sam poslati, plača za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. — Za tuje dežele velja več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez izredne vplačilne naročnine se ne odira. — Za oglasila se plačuje od petdesetstopenjske pošte po 12 h, če se oglasilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Reklame se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovestno pošilja naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Zadnji boj.

Približno leto dni je tega, kar je bil v poslanski zbornici stavljen predlog na uvedbo splošne in enake volilne pravice. Ta predlog ni dobil v zakonu določene večine in je bil odklonjen, za kar se je posebno trudil in vzel takratni minist. preds. Gautsch, ki je v dotični razpravi tudi slovesno in z vso energijo izjavil, da vlada splošno in enako volilno pravico absolutno odklanja.

Mesec dni po tem dogodku pa je oni Gautsch vnovič stopil pred parlament in naznanil, da mu predloži vlada v kratkem načrt za uvedbo splošne in enake volilne pravice.

Ta čudovito brza sprememba v prepričanju Gautscheva se je izvršila zgolj in edino vsled ukaza od zgoraj. Kona, ki se je toliko desetletij z boljše stvari vredno energijo ustavljala vsakemu razširjenju ljudskih pravic in krčevito branila vse ostanke fevdalizma, katerih je država tako bogata; tista kona, od katere se je to, kar imamo, le doseglo po hudih bojih in velikih državnih katastrofah, je naenkrat našla, da bi jej znal na podlagi splošne in enake volilne pravice izbrati parlament boljše služiti v dosegu njenih dalekosežnih namenov, in zato se je lahkega srca odločila, da podere do tal stavbo, na kateri je doslej slonel konstitucionalizem v tej državi in da jo nadomesti s popolnoma novo stavbo.

Enakega slučaja ne pozna zgodovina nobene države in nobenega naroda. Ustavne uredbe so se povsod pridobile le počasi in so se le počasi razširjale. Vsako približanje demokratičnim idealom se je zgodilo korakoma, vsako razširjenje ljudskih pravic in ljudskih svoboščin je bilo sad dolgotrajne evolucije. Nikjer ni tega tako jasno spoznati, kakor na Angleškem, ki ima stoletja staro ustavo in še vedno ne pozna splošne in enake volilne pravice. In, kar je

najvažnejše, povsod na svetu se je doseglo razširjenje ustavnih pravic od zgoraj, je ljudstvo izvajalo, kar je želelo in se mu ni nikdar vsililo.

Pri nas pa se hoče splošna in enaka volilna pravica narodom vsiliti. Resnica je namreč, da noben človek v državi ni resno mislil na splošno in enako volilno pravico in je ni resno zahteval, ker ni nihče upal, da je dosegljiva. Celo socialni demokratje so se le akademično zanjo potegovali, resno jim pa zanjo ni bilo, ker se zavedajo, da je država vendarle večinoma agrarna in da splošna in enaka volilna pravica socialnodemokratičnim težnjam nič preveč ne obeta. Nemci in veleposestniki so se bali splošne in enake volilne pravice ravno tako, kakor konservativni klerikali in Poljaki. Edini resnični prijatelji splošne in enake volilne pravice so bili slovenski nacionalci, ker so pričakovali, da ustvari ogromno slovansko večino v parlamentu, ki bo preobrazila državo in izvedla popolno narodno ravnopravnost. Na uspeh pa niso upali in zato so mirno čakali boljših časov.

In v ta idilični mir je tresčilo od zgoraj izdano naznanilo, da predloži vlada načrt za splošno in enako volilno pravico in da se morajo na vsak način in za vsako ceno nove volitve že vršiti po novem volilnem redu. In da bi se nasprotniki laglje vgnalo v kozji rog, so se pod vladno patronanco in deloma na državne stroške aranžirale teroristične demonstracije, na katerih se je grozilo z ubojem, s požigom in z revolucijo, če se ne uvede splošna in enaka volilna pravica.

23. februarja t. l. je Gautsch predložil poslanski zbornici svoj načrt splošne in enake volilne pravice. Ta načrt je pravi posmeh principu splošnosti in enakosti. Ž njim se premeni konstitucionalni ustroj le toliko, da stopijo na mesto privilegijev oseb in korporacij, privilegiji narodnosti in strank.

Gautschev načrt je bil karikatura splošne in enake volilne pravice, a kar je iz nje naredil odsek, to je še desetkrat hujša karikatura, to je zločin na slovanskih narodih, na pravici in na pravičnosti. S tem načrtom se hoče za dogledne čase uzakoniti nemško gospodstvo v državi in uzakoniti slovanska inferiornost.

23. marca je prišel vladni načrt v odsek in tu je petolizništvo in stberstvo združeno z najostudnejšim strankarskim samopaštvom slavilo prave orgije. Grje krvaje kupčije kakor v tem odseku zemlja še ni videla.

Vlada si je izbrala nekaj strank in priredila razdelitev okrajev po egoističnih željah in potrebah teh strank in njenih mandatov in profitov lačnih voditeljev. Na ta način je dossegla, da je odsek v 62 sejah opravil delo, katero bi v vsaki drugi državi trajalo nekaj let in provzročilo največje boje. Pri nas pa so se vsa koslosalna narodnostna, politična, gospodarska in socialna nasprotja „poravnala“ v 62 sejah. Ni je države na svetu, katere ustroj bi bil tako kompliciran kakor je v Avstriji, a za kar gre na Angleškem boj že od l. 1832, to se je pri nas rešilo v 62 sejah. Okrog vlade združene stranke so si razdelile plen in stvar je bila v redu.

Znani so razlogi, vsled katerih odklanja narodno-napredna stranka načrt, ki ga je skrpal odsek za volilno reformo in torej ni treba, da bi to še enkrat pojasnjevali. Narodno-napredna stranka zahteva splošno in enako volilno pravico, a tako, ki bo resnično splošna in resnično enaka, nikdar pa ne more sprejeti načrta, ki je patvora plemenitega principa splošnosti in enakosti. Bolje, da se splošna in enaka volilna pravica še za kako leto zavleče, kakor da se uveljavi za nedogledne čase tista vnebovpijoča krivica, na katero so se „zedinile“ vladne stranke v odseku.

Zadnji boj za ta načrt oziroma zoper ta načrt se začne v torek. Izid tega boja je še negotov. Vlada ima

sicer na svoji strani vse velike stranke ali vzlic temu še ni zasigurano, da bodo to bitko dobile. Boj bo vsekako velik in ljut. Naj bi bila sreča prijazna tistim, ki se bodo borili za korist in pravico slovanskih narodov, in ki niso sklonili tilnikov tudi ne pred migljaji od zgoraj.

Pismo iz Hrvaške.

(Zmaga koalicije pri volitvah. — Izgredi v Sarajevu.)

V Zagrebu, 1. novembra.

Poleg glavnih volitev 3. maja, ko so madjaroni doživeli oni zgodovinski poraz in se je Hrvatska osvobodila težkega tiranstva, je bilo še osem naknadnih volitev. Te volitve so se izvršile popolnoma svobodno: oblasti niso delale nobenih nasilstev in uradniki niso na povelje agitirali, marveč so svobodno glasovali za kateregakoli kandidata, kar je bilo dosedaj nekaj nezashišnega na Hrvatskem. Od teh osem mandatov jih je dobila šest koalicija. Dva mandata sta ostala frankovcem, ki so jih osvojili že pri prvotni volitvi in jih je odložil pop Tomac, ki je bil izvoljen v treh okrajih.

Ta tako povoljen rezultat za koalicijo je najčistejši izraz našega javnega mnenja.

Te zmage pri volitvah se ne smejo šteti na rovaš temu, da je koalicija sedaj vladajoča stranka in da narod sedaj drvi za to stranko, kakor je preje hodil na primer za madjaroni, ko so bili še na krmilu; „ne, zakaj koalicija obstoji iz več strank, a dosedaj še vlada ni z ničemer pokazala, da bi s čimerkoli protežirala pristaše koalicije, pač pa se godi nasprotno, da se drži še vedno na krmilu mnogo kompromitovanih stebrov stare ere. Zmaga koalicije pri volitvah so pristni izraz dolgo tlačene narodne volje zato dajejo tudi koaliciji spricevalo skupine, ki zares reprezentuje ogromno večino naroda, ter dokazujejo, da bi dobila koalicija pri novih volitvah v

sabor veliko večino mandatov.

To se je najjasnejše pokazalo pri zadnji naknadni volitvi v Vojniču.

Tamkaj je odložil mandat dose-danji madjaronski poslanec dr. Peleš. Srbska samostalna stranka je skupno z vso koalicijo postavila v Vojniču za kandidata veleposestnika V. Mnačevića, izvrstnega gospodarja in navdušenega zagovornika narodnega edinstva med Hrvati in Srbi. Proti temu so postavili združeni „opozicionanci“, to so Radićeva kmetska stranka in frankovci protikandidata kmeta J. Dobrinčiča. Med Radićevimi pristaši in frankovci je bil svoječasno najljutejši boj, ker se eni in drugi poslužujejo priločno enakega orožja. Baš frankovci so pri zadnjih volitvah, in sicer z najostudnejšimi sredstvi odvzeli največ volilcev „Seljački stranki“. Sam Radić je vedno silno grmel proti tujcu dr. Franku, zlasti v imenu slovanske politike, o kateri Frank neče ničesar slišati. A v isti številki Radićevega časopisa, kjer se priporoča volilec Dobrinčič, ki so ga skupno kandidirali s frankovci, se napada dr. Franka radi njegove sumljive afere s tovarno „Danico“, pri kateri on zastopa same peštanske Žide, katerim je kot voditelj stranke v zagrebškem mestnem zastopu izvojeval prebitano subvencijo mestnega občinskega sveta. Ali v kljub temu je združila mržnja proti novemu kurzu frankovce in Radićeve pristaše. Ena kakor druga frakcija sumniči koalicijo, da je prodala hrvatski narod Madjarom...

Kmeta Dobrinčiča je vodil po okraju tamošnji župnik in poslanec Tomac, izreden demagog. Njemu se je pridružil sam S. Radić. Toda tudi ta dvojica ni mogla ničesar doseči zoper složne Hrvate in Srbe. Ta sloga je slavila sijajno zmago. Frankovski-radićevski kandidat Dobrinčič je dobil 66 glasov, dočim je bil V. Mnačević izvoljen s 261 glasovi. Za Mnačevića je glasovalo okoli 90 Hrvatov. Po volitvi so priredili demonstracije proti

LISTEK.

Sonet.

Spisala Uta.

Oni dan sva šla z Rastom na sprehod. Ko sva po zadušljivih mestnih in predmestnih ulicah prišla na plano ter se je pred nama razprostrela narava, sem zapazila, da so vinogradski nasadi že opustošeni. Polja so se rjavila; po njivah je tupatam samevala kakšna repa ali dremal kakšen kapus. Sajno drevje je bilo skoro docela golo ter je stezalo svoje nage roke v precej hladno ozračje. Ko sva šla po gozdu, nama je šumelo listje pod nogami, izmed katerega je pokukal semintam skromen podselek, zavil v višnjeve plašček. Na veji je zakrakal vran ter odfrfotal pred nama. Izpod grma pa je odpetal zajček.

Glej, saj to je jesen!

In pri vsem tem in spričo vsega tega sem se spomnila jaz na svoj zimski — klobuk.

Bilo je pred dvema leti, tako-le jeseni, — in sicer v prvi jeseni po najini poroki, — ko mi je nekega večera moj tedaj mladoženja napisal sonet, kjer mi je povedal da: „jesen že v deželo kuka, jaz ideal, ne kupim

si še zimskega klobuka!“ In ker je bila res jesen in od strani mojega ljubečega moža tako nežen migljaj na ta zimski klobuk, šla sem nekega dne potem res na Korzo, kjer so mi po raznih izložbah kimali prijazno in vabljivo najrazličnejši klobuki in klobučki.

Izbrala sem si enega, ki je skromen stal prav tam v kotu na kovinastem stojalcu. Bil je lep črn, precej dolge žametne dlake, kakor da bi bil iz same čiste, pristne krtovine. Krajevce je imel široke, zadek ponizno upognjene, popolnoma primerne, da pokrije vse siromaštvo mojih nebujnih las. Na strani sta krotko cveteli dve zeleni roži iz svilene traku v skromnih, a raznobojnih nijansah svoje lepe barve. Spredaj je bilo istotako skromno puranovo pero, zavito pri držalu v črn baržun, okrog katerega se je ovijalo malo zelenega traku.

Torej tak je bil oni klobuček, ki mi je najbolj imponiral.

Stopila sem h kramarici in ker ni zahtevala zanj več nego 10 kron, sem rekla, no, če ga ne daste boljše kup, pa naj bo. Zavila mi ga je lepo v papir in odjadrala sem z njim domov.

Lepo mi je služil dve zimi zaporedoma ob vsakem vremenu. Sicer se

je puranov ostanek včasih zibal in majal, kadar je brila burja, a klobuček, kolikor ga je bilo, se je držal prav junaško...

In ko sem se torej oni dan dobro prepričala v naravi, da je jesen, in sva se vračala domov po Korzo, kimali so mi, kakor pred leti, iz izložb razni klobuki in klobučki v najzapeljivejših in najmodernejših barvah in oblikah, a ker ni takrat spisal moj soprog nobenega soneta, ki bi vsaj od daleč namigaval na nov zimski klobuk, sem se umirila in se spomnila na svoj stari predletni klobuk. Spomnila sem se pa tudi, da je bil zadnje spomlad nekako bolehen; posebno se je to na njem pokazalo, ko sem si izposodila njegove trakove, pero in sploh ves njegov nakit za svoj letni klobuk. Tedaj sem ga zavila skrbno v popir ter ga položila v omaro, da se spočije in opomore do jeseni.

Prišedša oni dan domov, poiskala sem ga in vzela v roke. Toda revček je bil ravno tako mršav, kakor spomladi in še več; kajti krajevce je imel vse pomečkane. Temu je bila seveda kriva gneča v omari.

Z odkrito srčno žalostjo sem ga gledala in pomilovala.

Da bi se ločila? Ne!

Toda kaj storiti? Po dolgem ukrepanju sem se odločila, da ga ponese k modistki. Morda mi ga še reši. Ljubeznivo sem ga pogladila in malo okrtala s ščetko, zavila sem ga v papir in nesla sem ga v bolnišnico za — klobuke.

Asistentka ga je pogledala, po-božala in — zmajala z glavo. Ko je pa videla obupanost in bojazen na mojem licu, poklicala je ravnateljico.

Prišla je ženska s tolstim licem in s tolstimi rokami in prišla je mojega revčka. Pretipala ga je z debelimi prsti ter zmajala z glavo.

„Hm, če ga denemo pod operacijo, je njegov obstanek riskiran,“ dejala je odvažno. „A če ste zadovoljni, da ostane v tej obliki, ga bomo samo polikali in poravnali ter zna postati iz njega še kaj prida, ker je dobre in fine konstitucije.“ Pri tem pa ga je mrcvarila in mu natezala krajevce, kakor da bi mu jih hotela odtrgati od temena; surovo je potegnila podvleko raz njega, da so niti bolestone zajecale, in že mi je bilo, da bi ga potegnula iz tolstih rok, a premagala sem se. S krvavečim srcem sem ji ga pustila, pripočila ji ga najtopleje, naj mu pomagajo, kolikor se da, in šla sem.

Črez par dni, dolgih in mrzlih,

prišlo je k meni šibko dekletce z ogromno škatljo, prašala je po gospe Godlji in ko sem rekla, da bi bila to jaz, odprla je ogromno škatljo in dvignila iz nje ličen in modern klobuk, kakršen še ni doslej sedel na moji glavi. Bil je moj! Oni ubogi mršavi klobuček — Spoznala sem ga le po njegovi fini, mehki dlaki, črni, kakor da bi bila iz same čiste, pristne krtovine. Sicer pa je bil popolnoma drugačen. Dragoceni svileni trakovi so bogato odevali in pokrivali hibe, ki mu jih je zadalo kolo časa. Droben ptiček je sedel med njimi z razprostrtimi peroti in odprtim kljunčkom, kakor da bi lovil — muhe. Na strani pa so se šopirile temnordeče, baržunaste rože.

Skratka, jaz sem bila veselo presenečena in zadovoljna. Pomerila sem ga takoj in vrlo je pristojal moji glavi; le tako skromen ni bil več in nebučnosti mojih las ni tako ljubeče pokrival, kakor nekdaj. No pa to nič ne de. Temu se dandanes že opomore.

Bel listič, ki ga je deklica s škatljo vred prinesla, izročila je mojemu soprogu. Jaz ga nisem niti pogledala. Čula pa sem soproga, da je nekaj mrmral, ko ga je čital; menda je koval drug sonet na zimski klobuk.

Radiću in Tomcu, ki sta bila ometana z gnjilimi jajci.

Dočim pri nas ne uspe nobena spletki, ki bi razbila sporazum med Hrvati in Srbi, se v Bosni doigravajo žalostni izgredi med brati.

V Sarajevu izhaja srbski list „Srpska Riječ“ in „Hrvatski Dnevnik“. „Srpska Riječ“ je list imovitih srbskih trgovcev. Napram Hrvatoma stoji na skrajno šovinističnem stališču, da so Hrvati v Bosni samo plod avstrijske politike, da bodo klin v tej srbski zemlji.

Mlajši napredni Srbi so odločni protivniki tega lista, ki tudi ne reprezentuje vseh Srbov. Vis a vis njemu stoji enaki partner „Hrvatski Dnevnik“. Ta Štadlerjev list je strogo klerikalen in obenem prifrkneno šovinističen. „Velika katoliška Hrvatska“ to je Štadlerjevo geslo, v tem smislu vodi tudi v Bosni svojo neumno katoliško propagando. S svojim nerazboritim postopanjem z raznimi pokrščevanji je že čisto izval nemire med mohamedanci.

V redakciji „Hrvatskega Dnevnika“ sedi frankovec Dalmatinec frater Šegović, razpog Barbić, ki je iz Zagreba pobegnil v Trst z neko opatice in imel krčmo tam, kasneje pa v Ljubljani, in neki učitelj Lipovac, ki je bil kaznovan in odpuščen radi pederastije. Ti ljudje reprezentujejo pod Štadlerjevim poveljstvom hrvatstvo v Bosni.

Ali je potem čudno, da je prišlo med tema dvema listoma po nedostojni polemiki do boja s palicami in revolverji? Srbi so se dogovorili in so na ulici pretepli Barbića in Lipovca. „Hrvatski Dnevnik“ hoče seveda napraviti iz te svoje afere veliko občenarodno stvar, da bi klofute, ki sta jih dobila Lipovac in Barbić, čutil ves narod in šel v masševalni boj proti Srbov.

Naši frankovci so seveda takoj porabili to priliko in zatrobili v svoj bojni rog, kakor da bi bil sedaj napočil čas, da osvojimo Bosno in jo združimo s Hrvatsko.

A niti Srbi niti Hrvati v Bosni ne vidijo, da s takimi izgredi škodujejo zelo občutno samim sebi.

O združenju s Hrvatsko ali s Srbijo saj za sedaj še ne more biti govora. Ali avtonomija, ustavnost, to bi se morda lahko izvajalo. A vojaška avstrijska oblast z radostjo pozdravlja take dokaze — nezrelosti Bosne za ustavne svoboščine. △

Balkanska pisma.

(Narodna skupščina. — Narodno sobranje. Srbi na Rakoczyjevi proslavi v Oršovi. — Afera s srbsko zastavo.)

Belgrad, 1. novembra.

(— ut.) Narodna skupščina se je pečala dosti dolgo s carinskim konfliktom in končno je dobila vlada popolno priznanje za svoje delovanje od skupštinske večine, a od največje opozicijske grupe — samostojnih radikalcev — je dobila indirektno zapuščeno. Samostojni radikali so namreč obsodili vladno delovanje, ali samo zato, ker da je vlada preveč popuščala Dunaju in to pomeni, da samostojni radikali ne mečejo nobene odgovornosti za carinski konflikt na vlado — in to je zaupnica, ker vprašanje je bilo le eno: ali je vlada kriva, da je došlo do carinske vojne, ali pa so avstro-ogrsko zahteve take naravi, da jih vlada ni mogla sprejeti. V tem glavnem vprašanju so zmerni in samostojni radikali edini, ker eni in drugi odločno priznavajo, da vlada ni mogla in ni smela nekih avstro-ogrskih zahtev sprejeti.

Enako stališče približno je zavzela neznatna grupa konservativcev (štirje poslanci) in socijalist Dragiša Lapčević in edino nacionalci so se separirali in so zavzeli konec posebnosti svoje stališče, radi katerega so se grozno osmešili. Ta stranka, ki ima šestnajst poslancev v narodni skupščini, misli, da je edina njena zadača, da vedno in v vsakem posameznem vprašanju oponira vladi in obsoja njeno delovanje. Tako je tudi v vprašanju o carinskem konfliktu.

Nacionalci hočejo trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko in mečejo

vso odgovornost radi konflikta na vlado. Ko se jim potem očita, da hočejo trgov. pogodbo z Avstro-Ogrsko, za vsako ceno, pridušajo se v svojem organu, da to ni res in da jih radikali obrekujejo pred narodom! In sedaj človek res ne ve, kdaj govorijo nacionalci iskreno, ali v narodni skupščini, ko zahtevajo trgovsko pogodbo z Avstro-Ogrsko za vsako ceno, ali v svojem organu, ko to zanikujejo. Čudna stranka je to, ki ne ve, kaj hoče. Opozicija je v parlamentu potrebna, ker ona kritikuje vladno delovanje, ali opozicija mora biti načelna, in stranka, ki je a priori opozicijska samo zato, ker je v manjšini in ne more sama vladati, nima svojega „raison d'être“.

Tudi topovi so postali priljubljen predmet razpravam v narodni skupščini in sulice se lomijo na vprašanje: kak sistem topov naj vzame Srbija? Za Škodove topove se ne zavzema nihče, ker bi bilo tako zavzemanje topov silno nepopularno, eno zato, ker ti topovi niso dobri, a drugo zato, ker proti Škodi govorijo tudi zelo tehtni politični razlogi. Vprašanje je namreč veliko, bi-li Srbija topove, ki bi jih naročila pri Škodi, dobila pravočasno. Avstro-Ogrski je mnogo lažje na tem, da se Srbija ne oboroži z novimi topovi prehitro in ona bi uporabila vsa sredstva, da bi onemogočila pravočasno liferacijo topov. Škoda bi sicer moral plačati zamudni procent — ali to ne bi plačal on, nego avstro-ogrsko monarhija, kateri bi ne bilo mnogo stalo do nekoliko tisočakov in tudi milijonov, ako bi od tega imela kakih koristi. Ti argumenti govorijo tudi proti Kruppovi tovarni, ker bi Nemčija drage volje storila malo uslugo svojemu „sekundantu“ Avstro-Ogrski.

Zato se je vlada odločila za Schneiderjev, francoski top, ki ga je tudi artiljerijska komisija proglasila dobrim, a neki nedostatki na njem so se popravili pod nadzorstvom srbskih artiljerijskih strokovnjakov, ki izjavljajo, da je popravljen Schneiderjev top v vsakem oziru dober. In tako dobi Srbija dobre topove, a dobi jih tudi — in to je zelo važno — pravočasno. Tudi posojilo zaključili Srbija v Franciji, četudi vlada o tem še ni definitivno sklepala. Vlada izjavlja, da definitivno niti o nabavi topov še ni sklepala, ali vsa znamenja kažejo, da je principijelno že sklenila: da zaključijo posojilo v Franciji in da tam naroči tudi topove.

Bolgarsko narodno sobranje je bilo te dni otvoreno s prestolno besedo, ki je pa ni prečital knez sam, nego ministrski predsednik Račo Petrov, ker kneza zopet ni v Sofiji. Temu Ferdinandu njegova prestolnica v istini ne ugaja, ker drugače bi ne bežal vedno iz nje in se zadrževal neprestano v Evksinogradu ali pa na potovanju po Evropi.

Prestolna beseda je brezbarvna, mrtva in javnost ji njo ni zadovoljna, posebno, ker se čisto nič ne omenja oster in resen konflikt z Grško. Bolgarska živi — tako se zatrjuje v prestolni besedi — z vsemi državami v dobrih odnosih. Fraza, kakor so vse prestolne besede sestavljene iz samih lepih in konvencionalnih fraz, in bi bil že čas, da se odstopi od vkoreninjenih navade, da se zasedanje parlamentov odvarja s prestolnimi besedami. Zadoščalo bi popolnoma, ko bi vlada enostavno razvila svoj program pred narodnimi poslanci.

Člani narodnega sobranja so si ogledali tudi jugoslovansko umetniško razstavo, ki je bila sicer formalno zaključena že nekaj dni pred sestankom sobranja, ali je ostala še nekaj dni kompletna, da so jo mogli obiskati narodni poslanci.

Ko že govorim o jugoslovanski umetniški razstavi, iznesem še nekaj števil iz nje. Prodalo se je umetniških predmetov v skupni vrednosti za 46.395 levov (kron). Od tega odpada na hrvatski oddelek 19.000, na bolgarski oddelek 18.895, na srbski oddelek 5.000 in na slovenski oddelek samo 3500 levov! Privateniki niso kupili ničesar, nego samo knez, njegova sestra nadvojvodinja

Klotilda in država! Slabo spričevalo za kulturni nivo, na katerem stoji bolgarska denarna aristokracija. Sofijski „Dnevnik“ vzporeja te številke s številkami z I. jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu in ostro obsoja Bolgare. V Belgradu so meščani kupovali večje število slik, a v Sofiji so kupili privatniki samo neke manjše reči, v skupni vrednosti 500 levov!

V oči pada neznatna vsota, ki so jo slovenski umetniki dobili na razstavi. To se da razlagati s tem, da na Bolgarskem še ni razvit zmisel za pravo umetnost, nego tam bolj ugajajo slike različnih živali, krvavih dogodkov itd. To je zato, ker Bolgari še nimajo svoje umetnosti in svojih umetnikov, nego k večjemu diletantske risarje. Tak vtis sem dobil o bolgarski umetnosti na I. jugoslovanski umetniški razstavi in v tem kratkem času se ona gotovo ni poseben visoko povzpela. Dobra bolgarska slikarja sta pravzaprav samo karikaturni Božinov in dekorativni ornamentik Tačev. To sta dva mlada talenta, a drugi so morebiti dobri učitelji risanja, ali nikaki umetniki.

Neue Freie Presse donša uvodni članek o sodelovanju Srbov na Rakoczyjevi proslavi. Članek je poln laži in njegov pisec je imel — ko ga je pisal — edino namero, da z lažni osmeši Srbe. V članku se predrzno trdi, da Srbi niso smeli položiti venca na Rakoczyjevo krsto, kar je ordinarna laž, ker je bil srbski venec položen na krsto in edino govora ni bilo nobenega. To pa zato, ker je bila proslava strogo službena in so govorili — vsaj v Oršovi — samo člani vlade.

Sicer so pa Srbi vseeno storili pogrško s tem, da so šli na to proslavo s tolikim pompom, ker se to smatra za neko vsiljevanje, a Srbom ni potrebno, da bi se komu vsiljevali. Meni se zdi, da Madžarji niso odkritosrčni in po mojem mnenju bomo Jugoslovani morali v daleki, a morebiti tudi v bližji bodočnosti izdržati ogorčeno borbo z njimi. Srbija naj vodi jugoslovansko politiko in vspehi bodo gotovi. Zveza med Jugoslovani in Madžarji bi bila naravna, ali to morajo sprevideti tudi Madžarji, ne samo mi.

V Zemunu je policija odstranila srbsko zastavo iz agencije srbskega parobrodnega društva, češ, naj se razobisi srbska trgovska zastava. Srbija ima samo eno, narodno zastavo, in ta se uporablja tudi kot trgovska zastava kraljevine Srbije, ker ni nikjer napisano, da mora imeti vsaka država posebno trgovsko zastavo. Srbska vlada sedaj preiskuje ta slučaj in v kratkem odstrani v Belgradu srbski orožniki avstro-ogrsko zastavo iz agencije donavskega parobrodnega društva. Milo za drago! Ako Avstro-Ogrska ne spoštuje zastave slobodne kraljevine Srbije, zakaj bi ta spoštovala zastavo avstro-ogrsko monarhije?

Ta konflikt je resen in posledice vtegnejo biti dalekosežne!

Več rekrutov.

Dunaj, 2. novembra. Novi vojni minister Schönaich misli edinole na zvišanje rekrutnega kontingenta ter se zategadelj pogaja z ogrsko vlado. Po tajni pogodbi, ki se je sklenila med krono in ogrsko koalicijo je pač mogoče zahtevati več rekrutov, toda obenem s to zahtevo bi se zopet oživele madžarske narodne zahteve in prepričanje za armadni jezik. Ministrski predsednik dr. Weckerle podpira vojnega ministra, toda odločitev ni v njegovih rokah, temu pri radikalnem krilu neodvisne stranke.

Nagodbena pogajanja.

Budapešta 2. novembra. Delegati avstrijske vlade so prispeli danes v Budapešto. Že danes popoldne nadaljujejo nagodbena pogajanja z ogrskimi delegati. Na vrsto so prišle že podrobna vprašanja o nagodbi. Jutri nadaljuje komisija svoje delo.

Nemška sodba o avstrijskih Vsenemcih.

Berolin, 2. novembra. „Kölnische Zeitung“, ki je gotovo strogo

nemški list, piše: Med predlogami avstrijskega državnega zbora je tudi famozni nujni predlog Vsenemcev, naj se nemške kronske insignije prenesejo z dunajskega dvora v Berolin. Ta predlog bo pokazal Vsenemcem v pruski državi, kako globoko je že padla neumnost (Verrottung) in harlekinada Schönereja in tovarišev. — Izdaten poper!

Nova trozveza.

Berolin, 2. novembra. Zatrjuje se, da se je ruski minister zunanjih del, Isvolski, mudil v Berolinu po naročilu svoje vlade, da spravi skupaj zvezo treh cesarjev. Zveza bi naj obsegala Avstro-Ogrsko, Nemčijo in Rusijo. Baron Aehrenthal je prinesel ta načrt že s seboj iz Petrograda na Dunaj ter je že tudi posegel v posvetovanje v Berolinu brzojavnim potom. Sicer pa pride baron Aehrenthal kmalu v Berolin.

Nemiri v Macedoniji.

Sofija, 2. novembra. V katoliški vasi Hači, vilajet Skader, so turški vojaki oplenili več hiš ter oskrunili križ.

Carigrad, 2. novembra. Bolgarska četa pod vodstvom Apostola je napadla vas Ikizla v solunskem vilajetu. Pet patrijarhistov in dve ženski so vstali umorili.

V Blavkoviću in Negoriču so srbske čete požgale več hiš.

Turška vlada je naročila vrhovnemu nadzorniku, naj izžene metropolit iz Gravene, ker je v svojem govoru ozmerjal Kucovlahe.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 2. novembra. Ker se volitve v državno dumo vrše meseca decembra, je vlada naročila gubernatorjem, da naj skličejo zemstva za provincije najpozneje do 24. decembra.

Moskva, 2. novembra. Ker so dijaki z vrščem in prepevanjem revolucionarnih pesem preprečili redavanje na vseučilišču, je rektor naznanil, da ostane vseučilišče zaprto do 12. novembra.

Varšava, 2. novembra. Vojaške oblasti v Petrogradu prikrivajo javnosti dogodek, ki se je pripetil nedavno v ondotni tovarni za smodnik, in ki živo spominja na — kopniškega stotnika. V tovarno je prišel namreč topničarski podčastnik s petimi oboroženimi topničarji. Ravnatelj tovarne je izročil podčastnik pismeno naročilo višje vojaške oblasti, naj se izroči vojaštvu dva centa smodnika in poldrugi cent piroksilina. Takoj so dobili zahtevano ter odšli. Pozneje se je doglalo, da so bili vojaki preoblečeni revolucionarji, ki bodo streljivo dobro rabili.

Petrograd, 2. novembra. Policija zatrjuje da je zasledila obsežno zaroto proti Stolipinu in trem njegovim tovarišem. Zaprli so nekega dvornega uradnika in več drugih kompromitovanih oseb.

Španija se osvoboda cerkvenega vpliva.

Rim, 2. novembra. Papežev nuncij je protestiral proti novemu španskemu društvenemu zakonu, češ, da krati cerkvene uredbe. Španska vlada je odgovorila vljudno, toda odločno, da hoče varovati državno suvereniteto ter ne dovoli več, da bi se vmešavala tuja oblast (papeževa).

Vstaja Indijancev.

London, 2. novembra. Nad 1500 Indijancev iz plemena Kejene in Uta se resno pripravljajo na boj proti belokožcem. Preskrbljeni so bogato z orožjem in streljivom ter so že imeli bojne plese, pri katerih so sklenili, da rajši poginejo v boju, kakor bi jih še nadalje silili belokožci, da morajo stanovati v določenem okraju ter jih pri tem belokožci še izkoriščajo.

Obrtni vestnik.

Vajenci v trgovinah in obrtnih. Prisilnim obrtnim zadrugam daje obrtni red važno pravico, da v svojih pravilih ali, kakor se navadno imenujejo, statutih uredi podrobno razmerje med učnim gospodarjem in vajencem onih obrtov, ki pripadajo

zadrugi. Zadevna, izobrazbe vajencev se tičeča določila se morejo tikati učne dobe, to je določiti se mora v pravilih, kako dolga sme biti učna doba. Pri tem se seveda morajo gibati pravila v mejah obrtnega reda in ne smejo imeti določb, ki bi nasprotovale zakonu. Nadalje se morajo v pravilih urediti vajenske izkušnje, katere je polagati po dovršeni učni dobi, ter izdati določbe glede izdajanja učnih pisem, glede dolžnosti obiskovati obrtno-nadaljevalne, odnosno trgovsko nadaljevalne šole. Zlasti pa je dopustno v pravilih obrtnih zadrug tudi določiti pogoje, pod katerimi smejo imeti zadrugni člani vajence kakor tudi obvezno predpisati, koliko vajencev sme imeti posamezni zadrugni član sploh ter v kakšnem razmerju bodi število vajencev s številom pomočnikov. To je vsekakor pomembna in dalekosežna pravica obrtnih zadrug, katerim je prištevat seveda tudi vse ostale prisilne strokovne organizacije, izvedene po določbah obrtnega reda, ki imajo vsled starih običajev druga imena, tako na primer tudi trgovske gremije.

Obrtni red pripušča posameznim obrtnim zadrugam odnosno trgovskim gremijem, da v svojih pravilih, katera mora odobriti deželna vlada, določijo dopustno število obrtnih, odnosno trgovskih vajencev zategadelj, da je na ta način mogoče vpoštevat v večji meri posebne potrebe posameznih obrtov in posameznih krajev. Ako zakon dopušča, da se omeji število vajencev, je pri tem namen, ki ga zasleduje, v prvi vrsti skrb za strokovno izvežbanje obrtnih in trgovskih vajencev, kakaj jasno in evidentno je, da se posamezni učni mojster, pa naj bo obrtnik ali trgovec, ne more v zadostni meri brigati za izvežbanje in izurjenje njegovi skrbi izročenih vajencev, ako je njih število preveliko. Jasno pa je tudi, da se obrtni in trgovski vajenci v takih večjih podjetjih, ki imajo v službi večje število pomočnikov, ne morejo kaj prida naučiti, ako ni število vajencev v zdravem in primeren razmerju s številom pomočnikov, kajti v takih podjetjih, kjer se delodajalec sam omejuje le bolj na vodstvo in nadzorstvo, je skrb za vajence prepuščena pač malone izključno pomočnikom. V današnjih dneh, ko je boj za obstanek težek in so delavske sile vedno dražje, je prav lahko umljivo, da si marsikateri delodajalec skuša olajšati obrtovanje s tem, da si pomaga z večjim številom vajencev; zlasti se to utegne dogajati v obrtnih, kjer si razumejniji vajenci kmalo pridobijo toliko izurjenost, da so za navadna in lažja dela vsaj za silo porabni; mimo tega je pa v večini podjetij vedno dela dovolj, ki se mora izročati obrtnemu naročniku. Ni težko izprevideti, da je opisano ravnanje pač le paliativno sredstvo, ki ni obrtu, najmanj pa vajencem v korist. Tako ravnanje razsodni obrtniki sami obsojajo, vedoč, da je v veliko škodo obrtnemu stanu samemu, ker le pomaga ubijati obrtni stan, odtegujoč mu za bodočnost strokovno zadostno izvežbano osebje. Obrtniki sami so odločno nastopili proti taki praksi, ki se običajno imenuje pri Nemcih „Lehrlingszücherei.“ Celotno vprašanje pa je presojati tudi z druge strani, namreč z ozirom na interese obrtnih pomočnikov in trgovskih sotrudnikov. Na ta način, da prihaja leto za letom večje število mladih in vrhutek še slabo izvežbanih delavskih sil, ki iščejo službe in kruha, se dela le v prilog proletariziranju pomožnega delavskega osebja v obrtnih in trgovinah. Zoper življenjske interese delavskega stanu teh strok je, ako ni števila obrtnega in trgovskega naročaja v razmerju z dejanskimi potrebami. Priti mora sicer prav kmalu do tega, da ponudbe v delavnih močeh presegajo potrebe. Tako pa trpi na eni strani vsled preoblega naročanja ves stan kot tak, na drugi strani pa so prizadeti oni mladi pomočniki, ki le iztežka, ali pa sploh ne morejo dobiti službenih mest. Vpoštevajoč vsa ta dejstva in te okoliščine se mora pač priznati, da je povsem umestno, da obrtne in trgovske zadruge uredi za svoje člane vajensko vprašanje.

Ponovno smo imeli priliko poučarjati, da je organizacija po obrtnih zadrugah v slovenskih deželah še v prvih začetkih. Prav malo je še število točno poslujučih obrtnih zadrug. Kolikor pa jih je, imajo večinoma v svojih statutih določila glede dopustnega števila vajencev. Običajno je določeno tako, da mojstri, ki delajo brez pomočnika, ne smejo imeti več kot enega vajenca; ako pa delajo s pomočniki, je razmerje med vajenci in pomočniki določeno tako, da pride na dva pomočnika po en vajenec. Pri tem pa je meja navzgor navadno še posebej zahtevna in se posebej povedano, koliko sme biti tudi pri mojstrih, ki delajo s pomočniki, maksimalno število vajencev. Tudi gremij trgovcev v Ljubljani, kateremu pri-

padajo vse protokolarne firme v Ljubljani, ima v tem pogledu v svojih statutih določila, ki pravijo: Gremijalni člani, ki po navadi nimajo nobenega, ali pa imajo samo enega pomočnika, smejo imeti le enega učenca. Šele zadnje leto je dovoljeno sprejeti drugega učenca. Oni trgovci, ki imajo dva pomočnika, smejo imeti dva vajenca; če imajo tri ali štiri pomočnike, smejo imeti tri ali štiri vajence. Tudi pri večjem številu pomočnikov pa ne smejo imeti več kot štiri vajence. Določila v statutih bi torej bila, vprašanje je le, ali se tudi pazi nato, da se jih člani držijo. Oujemo, da so v tem pogledu v Ljubljani občutni in naravnost kričeči nedostatki. Dobe se firme, ki imajo vajencev nad dopustno mero, ki vzgajajo vajence kar na „tovarniški način.“ Ti nedostatki morajo izginiti, to je potrebno pred vsem iz ozira na stanovske interese in iz ozira na stanovski ugled in stanovsko veljavo trgovcev. Potem pa je tu tudi malovestnost, vzgajati neprimerno število vajencev zategadelj, ker je zlasti v nekaterih trgovskih strokah potreba po pomočnikih le omejena, to pa tembolj, ker se dogaja, da je vajenec komaj izučen, že tudi — odslovljen. In na njegovo mesto pride drugi, ki gre isti usodi nasproti. Nadejamo se, da bode gremij odpravil te nedostatke. Zakaj skrb za dober trgovski naraščaj ne smemo zlasti pri nas Slovincih izgubiti nikdar iz vida. To ni vprašanje posameznika, ki si „ne more plačevati pomočnikov,“ marveč vprašanje odlične važnosti za ves narod, če naj ne bodo težnja za osamosvojo slovenske trgovine le mameča fraza, izgovorjena ob raznih slavnostnih prireditvah. Ne bo škodilo, ako se sedanja določila nekoliko izpremenijo, dovolj bi bilo, če se razmerje med vajenci in pomočniki določi na 1:2. — Odpovedni rok v trgovinah in obrti. Službeno razmerje med obrtnim delodajalcem in delojemalcem se navadno konča na ta način, da se poda z ene ali druge strani odpoved. Navada je, da se po podani odpovedi ne izvrši izstop iz dela ali službe takoj. V interesu delodajalca kakor de lojemalca je, da imata po podani odpovedi primeren čas za to, da najde eden drugo službo, drugi drugega uslužbenca. Tako ne trpi niti redno obrtovanje niti ne odpade delojemalcu zaslužek. Zakon, in sicer trgovinski kakor obrtni, daje v tem oziru strankam popolnoma proste roke; njih stvar je, da dogovorijo ob sklepanju službene pogodbe, kaj veljati glede odpovedi službe. Kar dogovore, to veže; le za primer, da stranke nič ne dogovore, ima zakon posebne določbe. In sicer določa trgovinski zakon, da je odpoved v takem primeru obojestransko podati šest tednov pred potekom vsakega koledarskega četrtletja; obrtni red pa, da je odpovedati obojestransko na 14 dni, pri tem pa dan odpovedi ni šteti v odpovedni rok. Opozoriti nam je v tem oziru glede trgovskih uslužbencev na predmetna določila v statutih trgovskega gremija, ki so bržkone malo znana. Za člane gremija, to je za protokolarne trgovske firme in njih trgovske nastavnice v Ljubljani velja, ako se ni po pogodbi drugače dogovorilo, obojestransko šesttedenska odpoved. To določilo je jako važno za ljubljanske trgovce kakor tudi za trgovske nastavnice; nepoznanje tega določila utegne privedi do nepotrebnih pravnih. Poudarjeno pa bodi še enkrat, da to določilo gremijalnih statutarov velja le za službeno razmerje med trgovci, ki pripadajo gremiju, in nastavnici takih trgovcev. Za trgovsko službeno osebje, ki opravlja podrejene posle v trgovinah, kakor trgovinski hlapci, kočijaži, zavijalci, ter za osebe, ki nimajo v gremijalnih statutih predpisanih dokazih o svoji sposobnosti, velja 14 dnevna odpoved.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. novembra.

— **Nameravano imenovanje pri višjem državnem pravdniku v Gradcu.** „Domovina“ piše: Po smrti višjega državnega pravdnika Riglerja v Gradcu je ostal v tem uradu njega namestnik, ki je zmogel slovensčine v toliki meri, da je lahko čital in razumel slovenske pravne spise in si, ko je to služba zahtevala od njega, brez tuje pomoči iz spisov samih ustvaril sodbo in stavil svoje predloge na temelju svojega proučavanja pravnih. To je pa tudi najmanj, kar se sme in mora v imenu postave in pravice zahtevati od vsakega državnika. Kakor se čuje, pride zdaj višjega državnega pravdnika namestnik iz Gradača proč, za višjega državnega pravdnika v Gradcu je pa izbran državni pravnik g. Amschl, za njegovega namestnika pa gospod Wilhelm. Oba ta dva sta službo-

vala ves čas v Gradcu ali vsaj vedno med Nemci ter ne znata slovensko ali nista imela nikdar prilike svoje znanje, če sta si ga morda v kakem kurzu kaj pridobila, tudi praktično v službi v slovenskih krajih preizkusiti in spopolniti. To nameravano imenovanje je za Slovence ne samo krivično, ampak v pravnem oziru naravnost nevarno! V področje višjega dež. sodišča v Gradcu spada skoraj toliko Slovencev kolikor Nemcev, zato je tudi število slovenskih pravnih, o katerih se ima izreči višje državno pravništvu in stavi svoje predloge glede kazni, približno tako veliko kakor število nemških pravnih. Že gola vest iz spoštovanja do pravičnosti bi torej zahtevala, da oba, višji državni pravdnik in njegov namestnik, znata popolnoma jezika svojega uradnega področja in da je eden od njih tudi porodu Slovencev. Tako imenovanje, kakršno mi zahtevamo, je utemeljeno v faktičnih razmerah in številu slovenskega in nemškega prebivalstva v področju višjega deželnega sodišča v Gradcu, to zahteva pravna varnost Slovencev na Spodnjem Štajerskem, Kranjskem in Koroškem, za katere bi bila sicer enakost pred postavo le prazna fraza. Mi te svoje pravice ne moremo in ne maramo nikomur žrtvovati in si je tudi ne damo kratiti, zato opozarjamo naše državne poslane, da čuvajo na njo, da se nam pri tehi velevažnih in za našo pravno varnost usodepolnih imenovanjih ne bo storila nameravana krivica. Mi zahtevamo, da naj bosta višji državni pravdnik in njegov namestnik slovensčine popolnoma zmožna, ali pa naj Nemci zahtevajo zase svoje nad sodišče in nam dajo naše nad sodišče za slovenske kraje v Ljubljani, kar je itak naša stara želja in zahteva.

— **Črni dan brezpravnosti** je nastopil v Mariboru za Slovence. Kakor smo že poročali, je mestna policija odstranila tablo z napisom: „Tiskarna sv. Cirila — St. Cyrillus Buchdruckerei“, ker je na njej slovenska beseda „tiskarna“. Ta napis je pri trgovskem sodišču protokoliran. To se je zgodilo v okraju okroglega sodišča mariborskega, kjer prebiva 157.000 Slovencev in komaj 39.000 Nemcev. „Südösterreichische Stimmen“ so zaradi tega nasilstva mariborskega mesta izšle črno obrobline in pišejo: „To postopanje mestnega zastopstva je razžaljenje in izživanje vsega slovenskega naroda, napad na trgovsko in obrtno prostost, preziranje državnih temeljnih zakonov, po katerih so vse avstrijske narodnosti ravnopravne, kršenje obrtnega reda, po katerem mora imeti vsak obrtnik svojo firmo. Nasilna odstranitev tabele je zasmehovanje zdrave človeške pameti, ker slovenski napis na tabli nobenemu Nemcu ne povzroča nobene škode in je uporaba občinskega zraha vsakemu prosta. Zato presimo vse naše državne poslane, naj se pri vladi pritožijo, da se na pravi konec nečuvencu zatiranju Slovencev in vsega trgovskega in obrtnega stanu v Mariboru.“ — S tem nastopom so štajerski Nemci in nemškutarji začeli boj na nož. Oni so začeli ta boj in nosili bodo njegove posledice.

— **Na naslov železniškega ravnateljstva v Trstu.** Iz dobrega vira vemo, da imajo sprevodniki na novi železniški progi ukaz, da morajo povsodi tam, kjer so na postajah dvojezični napisi, izklicavati imena postaj v obeh deželnih jezikih. To velja tudi za Koroško. Toda na Koroškem se ta naredba ne izvaja, ker tega ne pripuste tamkaj pri železnici nastavljeni uradniki. V dokaz tega tale slučaj: V četrtek 25. oktobra t. l. je sprevodnik na popoldanskem vlakcu, ki vozi v Jesenice proti Celovcu, na postaji v Podgorju na Koroškem klical ime postaje, kakor je ravnateljstvo pred-

pisalo, v nemškem in slovenskem jeziku: Maria Elend-Podgorje. Čim je službovali uradnik to slišal, je jel oštevat sprevodnika in mu je enkrat za vselej prepovedal, da bi izklicaval ime podgorjske postaje drugače kakor nemško, in sicer vse dotlej, dokler bo dotični uradnik služboval v Podgorju. Komu se naj sedaj pokori ubogi sprevodnik? Ravnateljstvo mu je zapovedalo, naj izklicuje postaje, kjer so dvojezični napisi, v nemškem in slovenskem jeziku, posamni uradniki mu pa na svojo pest prepovedujejo ukaz ravnateljstva izvrševati! Ali smo že res prišli v Avstriji tako daleč, da se smejo fanatični nemško-nacionalni uradniki brez kazni zoperstavljati odredbam železniškega ravnateljstva? Ali bodo podrejeni uradniki pri nas že komandirali ravnateljstvo, ako ne bodo zadovoljni s kako naredbo?! To bi bilo nele žalostno, ampak tudi — nevarno! V interesu stvari torej zahtevamo, da se železniško ravnateljstvo v Trstu postavi na noge in pouči nemške šoviniste med železniškimi uradniki na Koroškem in najsi so podrejeni tudi beljaškemu ravnateljstvu, da imajo respektirati naredbe višje oblasti, bodisi že v Beljaku ali Trstu, in jim zagroziti s primerno kaznijo, ako se bodo še enkrat drznili na svojo roko razveljavljati njim neljube naredbe višje železniške oblasti! Pričakujemo, da bo železniško ravnateljstvo v Trstu, oziroma v Beljaku ukrenilo vse potrebno, da se ne bodo več godili slučaj, slični onemu v Podgorju. Ako bi se pa proti našemu pričakovanju ne storilo ničesar v tej zadevi, bodemo Slovenci končno prisiljeni poseči posredstvih, ki bodo raznim šovinistom pri železnici v zvezi z vselej veselje, na slovenskih tleh kršiti ravnopravnost slovenskega jezika! Aut-aut! Železniško ravnateljstvo ima sedaj besedo!

— **Vse doseže, kar mu drago, sosed moj!** Pri železnici v Beljaku je nastavljen kot pristav neki Rössler. Mož je strogo vsenemškega mišljenja in kot tak eden izmed najhujših vsenemških rogoviležev v Beljaku. Ni je bilo v zadnjih letih vsenemške prireditve, kjer bi on ne nastopal kot vsenemški agitator in kjer bi ne nosil velikega zvonca. Rössler je postal tako duša vsenemškega gibanja v Beljaku in postal je tako, kakor da bi ne bil več uradnik, ampak neomejeni gospodar situacije, kateremu se mora v Beljaku pokoriti vse, tudi njegovi neposredni predstojniki v uradu. To je končno jelo presedati tudi njegovim predstojnikom in premestili so ga iz Beljaka. V vsenemškem taboru je nastal zaradi tega silen krik in vik in nemško časopisje je zahtevalo, da mora Rössler ostati v Beljaku in se preklicati njegova premestitev. In res se je Nemcem posrečilo, višjo železniško oblast ugnati v kozji rog in doseči, da se je Rösslerjeva premestitev — razveljavila! Rössler torej ostane v Beljaku in bo še nadalje igral tu glavno vlogo, kakor jo je doslej. Pred nekaj meseci je pa bilo iz Beljaka prestavljenih več slovenskih uradnikov brez vsakega vzroka, a vse prošnje, dasi so bile vsestransko podprte, niso nič izdale. Slovenci so morali v Trst, dasi so bili nekateri s premestitvijo materialno občutno oškodovani! Tu se vidi dvojna mera pri naših oblastvih! Ako je uradnik Nemec, mu je dovoljeno vse in lahko doseže vse, ako je pa Slovenec, ki se kolikaj zaveda svoje narodnosti, ima takoj čutiti težko pest višje oblasti. To je naravnost škandal, ako uživajo nemški uradniki takšne predprave pred svojimi nenemškimi tovariši! Kdo se naj potem čudi, da Slovenci nečesto vstopajo v take službe, kjer bi naj bili uradniki druge vrste! Slovenci poslanci naj že vendar enkrat pošteno posvetijo v ta Avgijev hlev in pometejo gnoj, ki se je zlasti nakopičil v področju železniške uprave.

— **Vožni listki na novi državni železnici** se odlikujejo po čistem jeziku, kar smo že parkrat imeli priliko pibiti. Danes imamo pred seboj vožni listek, katerega „slovensko“ besedilo slove: „Bohinj-

ska Bistrice — Radmannsdorf 3 tr. osob. vlak. Ne vemo, ali so tisti ljudje, ki so sestavili to besedilo, tako neumni, da ne vedo, kako se ima slovensko besedilo glasi — za slovensko besedilo se menda gre tukaj! — ali pa so tako hudobni, da se s takim spaketrovanjem norčujejo iz slovensčine. Najlepše je seveda „Boh. Bistrice — Radmannsdorf“. Vzrok tega je, da prihajajo k nam ljudje, ki niso zmogni našega jezika in ki potem pišejo take kolo-bočije, da ne vemo, ali bi se jezili ali jokali nad njimi t. j. nad uradniki in kolobocijami. Slovenske uradnike pa pošiljajo skoraj v deveto deželo!

— **Ljubljanski „Volkskredit“ vabi Nemce na slovensko zemljo.** Med Srbi v južni Ogrski je bilo svoj čas razdanih na milijone listov z napisom „kdor proda le ped srbske zemlje tuju, je kukavica in izdajalec.“ To načelo je prešlo vsem poštenim Srbom takorekoč v kri in v meso. Pošten Srb ne bi tuju prodal svoje zemlje za noben denar, ker se dobro zaveda, da velja njegov narod le toliko, kolikor ima zemlje v svoji posesti. Narod brez zemlje je izgubljen. Tudi pri nas bi moralo veljati to načelo, toliko bolj, ker pritisak tuji z vsemi silami, da bi nas proletarizirali in pregnali. Z uradi in z agitacijo nas ne bodo raznarodili, pač pa dosežejo ta svoj namen, če nas gospodarski podjarmijo. V industrijalnem oziru smo še danes popolnoma odvisni od svojih sovražnikov in nismo skoro nič na boljšem, kakor zamorci v Afriki, ki jih industrijalni narodi eksploatirajo. Tudi naša zemlja je le deloma v naših rokah. Dosti obsežni deli našega teritorija so v nemških rokah in na milijone nemškega denarja je vknjižene na slovenska zemljišča dostikrat tako, da je zemljišče pravzaprav last nemškega denarnega zavoda, slovenski kmetovalec pa le še moderni tlačan. V taci razmerah bi morali obračati vso skrb, da ohranimo svojo zemljo, da je še pridobimo, kolikor je mogoče in da obvelja načelo: kdor proda le ped slovenske zemlje tuju, je kukavica in izdajalec. To bi moralo biti zapisano v vsako slovensko srce, kakor božja zapoved „Spoštuj očeta in mater.“ Res, da je v sedanjih žalostnih gospodarskih razmerah marsikomu nemogoče, držati se tega načela, a če se mora že posameznika obsojati, če pod težo razmer prodaja slovensko zemljo tuju, kaj naj se reče šele o dobro stoječem zavodu, ki tujece zvičajno vabi, naj kupijo slovensko zemljo. In to je storila klerikalna ljudska posojilnica v Ljubljani, ki se pri tej kupčiji poslužuje nepoštenih zvijač, da prikriva svoje ime. Ožigosali smo že, da je najlepše vingradite na Sp. Štajerskem, ki jih je prevzela po nekem falitnem Regoršku, prodala strupenemu nemškemu nacionalcu, dasi bi bila lahko slovenskega kupca. Požrešne klerikalce pa to ni nič ženiralo. V „Grazer Tagblattu“ z dne 25. oktobra čitamo naslednji inserat: Weingarten-verkauf Am 30. Oktober d. J. wird der Weingarten „Johannesberg“ bei Maria Neustift 7/4 Stunden von Pettau entfernt (in der Kollos) freihändig von dem Laibacher „Volkskredit“ verkauft und werden auf die besonders günstigen Bedingungen aufmerksam gemacht. „Volkskredit“ to je „Ljudska posojilnica.“ In ta zavod kliče Nemce iz Gradača, naj kupijo v slovenskih Halozah ležoč velik vinograd in dela na to, da bi zopet lep košček slovenske zemlje prišel v nemške roke. Ko bi bogat denaren zavod med Srbi ali med Nemci kaj takega storil, ne vemo, kaj bi se z njim zgodilo. Slovenci pa gledamo tako početje tako mirno in ravnodušno, kakor bi bili že izgubili vsak čut in vsak smisel za narodno korist in čast.

— **Dr. Krek o katoliških voditeljih in časnikiarjih.** Na protialkoholnem shodu v Mirnu dne 21. pr. m. je govoril dr. Krek o katoliških voditeljih in časnikiarjih rekoč: „Vsi voditelji in časnikiarji pa ne bodo ničesar dosegli, dokler bodo vdani alkoholu. Vzrok podivjane polemike

v listih je alkoholov strup. Iz najbolj neumnih članok gleda večkrat — „maček.“ Dr. Krek že ve, da je govoril resnico, saj je v vedni zvezi s „Slovenčevimi“ in „Domoljubovimi“ uredniki, pa tudi z voditelji katoliške stranke, kamor spada tudi sam. Zato beremo v „Slovencu“ in „Domoljubu“ toliko podivjanosti, ker so njuni uredniki vdani alkoholu. Iz najbolj neumnih članok gleda torej večkrat — maček...

— **O kaplanu Brajcu.** „Slovenec“ je pretečeni teden pisal, „da je gospod Brajc vsled mirnega in tihega značaja“ splošno priljubljen. Smešno je to, da „Slovenec“ pozna Brajca kot takega. Saj se morajo škofovi pandurji še spomniti, kakšne komedije je neki človek iz Sore počel po „Slovencu“ takrat, ko je mislil gasilno društvo v Sori kar v prah poteptati. Dolžil je člane gasilnega društva, da so v cerkvi mrežo ukradli, pesek kradli, da je vas Sora najbolj nerodna vas na Slovenskem itd. Prazni farovski hlev je pustil zabiti, da ne bi kakšen voznik djal konja v hlev, čeravno so ga gasilci prosili, naj za ta dan prepusti hlev. Ljudi je nagovarjal, naj ne dajo za gasilno društvo ničesar itd. Našteli bi lahko celo vrsto dokazov, njegovega mirnega in tihega značaja“. Pred nekaj dnevi pa je ta človek mirnega in tihega značaja zopet pokazal svoj pravi značaj. Pred župniščem teče studenec. Ta studenec so vredili župljani, še predno je Brajc vedel, kje leži vas Sora. Sedaj pa je ta človek nekaterim neljubim hišam prepovedal natakati vodo iz tega studenca. Pa ne menda zato, da bi je njemu zmanjkalo, ampak iz golega sovraštva. To so nam povedale verodostojne priče iz Sore in zato vprašamo „Slovenca“: Kakšen je tak značaj, kakor je Brajc? Ponovite še enkrat, da se bomo smejali nove vrste mirnim in tihim značajem.

— **Idrijska realka.** Pod tem naslovom je prinesel sobotni „Slovenec“ med idrijskimi novicami notico, ki je sicer pisana res le za idrijske klerikalce, a ker črni poštenjakoviči zopet razvijajo razna dejstva, je potrebno, da se nekoliko pobavimo s to notico. Posvečeni dopisnik pravi, da „Slovenski Narod“ vendar enkrat odkrito pove, da bo de mestna občina let s imela nad 20.000 K primanjkljaja in dalje, da sedaj, ko so volitve pri kraju, si gospoda upa z resnico na dan, a ko je prej „Slovenec“ o tem pisal, se je reklo, da laže, impertinentno laže. Temu nasproti konstatujemo, da smo vselej pisali odkrito in nismo nikdar ničesar prikrivali občinarjem o gmotnem stanju idrijske občine, pač pa „Slovenčevim“ dopisniki še sedaj zavijajo vso stvar in ne povedo pravega vzroka, zakaj je nastal pri občini tako velih primanjkljaj in pisarijo tako, da bi nepoučen čitatelj mogel misliti, da primanjkljaj prihaja od tod, ker se ni prav gospodarilo in se je lahkomi selno izdajalo denar za razne druge neproračunjene izdatke. Ne povedo pa, da je primanjkljaj povzročilo samo znižanje davčne vsote za mesto Idrija, in da se takemu primanjkljaju ne more izogniti tudi najvestnejše gospodarstvo. Da pred volitvami še nismo vedeli o tolikem nazadovanju, davka in o tem tudi preje pisati nismo mogli, je Slovenčemu dopisniku dobro znano, saj ima v tej stroki dobro informiranega poročevalca, ker se davek rudniškemu erarju odmerja navadno šele v drugi letni polovici. Ker torej „Slovenec“ o tem ni pisal, tudi nismo mogli trditi, da v tej stvari impertinentno laže. Če smo pa približ „Slovenčeve“ laži, smo te tudi vedno dokazali, kar ni bilo ravno težko. Klerikalni dopisnik se čudi, da obe združeni sedaj gospodujejo stranki v Idriji ne prideta do onega sredstva, ki bi ujama in tudi drugim ustregel, namreč do podržavljenja naše realke in navaja razloge, ki govorijo za to. Prav res se moramo mi čuditi naivnosti ali hinavščini dopisnikovi. Vsak otrok v Idriji ve, da je prva naloga občinskega odbora skrbeti za podržavljenje mestne realke, sedaj pa pride klerikalni novičar in dobrohotno in prav lepo nasvetuje, da je treba realko podržaviti in tudi pove,

kako prijazno, s kakimi argumenti se bo podprlo tozadevno prošnjo. Takoj nato pa poudarja, da liberalci ne bodo mogli izvesti podržavljenja, in sicer zato ne, ker sta svojočasno glasovala v deželnem zboru dr. Tavčar in dr. Ferjančič proti obstrukcijskemu predlogu dekana Arkota in je bil sedanji župan v deputaciji, ki je pred šestimi leti pri naučnem ministrstvu prosila za realko, zato paima idrijski občinski odbor zavezane roke. Ali jih vidite klerikalce! Najprvo dobrohotno nasvetujejo sredstvo občinskemu odboru, potem pa pravijo, da se občinski odbor ne more poslužiti tega sredstva. Ne bomo se zmotili, če pravimo, da je tej notici avtor brihtni dekan Arko sam. V tem nas potrjuje tudi tendenca te notice, ki je, navajati vodo na mlin. S L. S. v Idriji in Arko se tako rad pohvali. Pa so res merodajni razlogi, vsled katerih se liberalci ne morejo zavzeti za podržavljenje realke. Klerikalci so stavili predlog v deželnem zboru, ne da bi imeli mandat od idrijske občine, zgolj v svoje obstrukcijske namene, v času, ko je imela idrijska realka šele drugi razred, in vsak razumen človek je mogel videti v klerikalni akciji le profanacijo stvari in je zato pošten poslanec prav storil, da je glasoval proti dekanovemu predlogu. Podržavijo se zasebni zavodi le, če morejo dokazati, da so v resnici potrebni, to pa se najbrže ne more z dvema razredoma. Prav tako je šepast drug razlog. Kje stoji pisano, da se razmere v dobi šestih let ne morejo na slabše premeniti! Pa so tudi v ministrstvu najbrže že pozabili na ono strašno bahanje idrijske občine, da je zmogla sama vzdrževati zavod, saj se je ministrstvo od takrat najmanj trikrat že menjalo. Čisto naravno je, da je morala deputacija dokazati zmožnost občine za vzdrževanje realke, saj bi sicer ne moglo dovoliti ministrstvo ustanovitve. Prav tako smo prepričani, da je vsak član deputacije vedel, da se zavoda ne bode imelo dalje v občinski upravi, kakor bo to treba. Narodno napredna stranka je realko ustanovila, ona bo tudi skrbela, da bo zavod podržavljen. Stori to takrat, kadar bo vedela, da je čas za to in bo računati na uspeh in najmanj bo potrebovala iniciative v to od idrijskih klerikalcev.

— **Predrznost štajerskih Nemcev.** Iz slovenskega Štajerja se nam piše: „Deutsche Wacht“ od 1. novembra t. l. v svojem uvodniku po že dosti znanem svojem načinu persiflira interpelacijo našega državnega poslanca dr. Vouška radi tudi že v vašem listu ožigosanega „ukaza“ mestnega odbora celjskega glede cestnih tabel in napisov. — Ker se v tozadevni interpelaciji tudi navaja, da bi odslej mogle tudi slovenske občine prepovedati v svojem območju vsak nemški napis: — in to bi bilo tudi edino pravo ter se bode moralo izvesti! — pa modra „D. Wacht“ seveda zaničljivo namigne, to ne gre, — ja Bauer, das ist was anderes! — kajti nemški jezik si je tudi že davno pridobil vsled svoje kulturnosti (!) med Slovenci domovinstvo, on ima pravico se šopiriti med nami i. dr. Naposled pride „D. W.“ do sklepa, da je avstrijski sodnik, — nota bene slovenski — ki si javno upa tako govoriti ter še navduševati občine — aha! — da naj dopise, ki niso pisani v slovensčini, odklanjajo, — „minderwertig“!! — Slovenci bodo že tudi celjski „Schildersturm“ preboleli! A kako bode našim „kulturnim“ Nemcem pa še v bodoče predlo, bomo videli. Seve mora vsa zavedna slovenska javnost tudi vravnati odslej po tem svoje nastopanje. Sapienti sat! —

— **Italijanska gimnazija v Pulju.** Ni dolgo tega, kar se je sprožila misel, naj ustanovi dežela v Pulju italijansko gimnazijo. Zdaj poroča „Naša Sloga“, da nabirajo italijanski dijaki v Pulju med ustanovitvijo podpise za prošnjo za ustanovitev italijanske gimnazije v Pulju. Prošnjo pošljejo na deželni odbor v Poreču. Istrski Italijani imajo deželno gimnazijo že v Pazinu in državno v Kopru, a ti dve jim še ne zadostu-

jete, hočejo imeti še tretjo. Seveda bo njihova prošnja ugodno rešena, dočim se vsaka slovenska ali hrvaška zahteva v Istri kratkoma odbi, pa naj bo še tako podprta z dokazi o resnični potrebi tega ali onega kulturnega zavoda za Slovence ali Hrvate istrske.

— **Imenovanje.** Višji gozdni svetnik v poljedelskem ministrstvu, g. Vaclav Goll, je imenovan za ministerjalnega svetnika.

— **Slovanska avstrijska učiteljska zveza** se ustanavlja in, kakor poroča „Učiteljski Tovariš“, bo definitivno ustanovljena v enem letu.

— **„Osa“.** Št. 52. Vsebina: Slovenskih bacov slavnostna koračnica. — V prijateljskem krogu. — Siloma so ga potegnili v nebesa. — Liberalci po „Slovenčevih“ podatkih. — Glavni vzrok. — Slovenska podjetnost. — Hitra rešitev pritožbe. — Zanimiva predavanja itd. — Podobe: Zunanje eks-ministra poslednja želja. — Pomarančar in Trdoglav.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Danes zvečer prvič velika čarobna opera „Ruslan in Ljudmila“. Opera je najskrbnejše pripravljena in najlepše opremljena. V torkle se opera ponovi.

— **Koncert „Glasbene Matice“.** Prvi letošnji koncert „Glasbene Matice“ bo v ponedeljek, dne 12. novembra v veliki dvorani „Narodnega doma“. Nastopil bode prvič v Ljubljani slavni „Sevčikov kvartet“ na godala in sodeloval bode koncertni zbor „Glasbene Matice“. „Sevčikov kvartet“ tvorijo štirje mladi 25 do 27 let stari češki umetniki, gg. Bohuslav Lhotský (1. violina), Karel Procházka (2. violina), Karel Moravec (viola) in Bedřich Váška (violončelo). Vsi štirje so dovršili z izvrstnim uspehom praški konservatorij, prvi trije kot učenci slavnega Sevčika, po katerem so si dali ime, poslednji kot učenec Wihanov. Svoj početek ima kvartet v Varšavi, kjer so vsi štirje umetniki triinpol leta skupno delovali pri filharmoničnem društvu. Stiri leta so se med sabo vezali v komorni glasbi in nastopili prvič v javnosti v sezoni 1904/5. Prepotovali so Rusko, Nemčijo in Avstrijo in si po komaj enoletnem javnem nastopanju mahoma pridobili zase ves muzikalni svet cele osrednje Evrope. Povsod so bili sprejeti z najgorkejšimi simpatijami in z burnim entuziazmom. Na razpolago so nam ocene vseh večjih listov. Nekateri prinesemo prihodnje dni.

— **Koncertnega zbora „Glasbene Matice“** skušnja za mešan zbor je v ponedeljek, 5. t. m., ob 8. zvečer v pevski dvorani.

— **Viktor Galle** †. Snoči ob 11. uri je po dolgem bolehanju umrl zasebnik gospod Viktor Galle v starosti 62 let. Pokojnik, ki je bil znan in spoštovan širom dežele, je bil rodom Ljubljčan. Študirale je tehniko in se tako navdušil za idejo svobode, da je vse pustil in se odpravil, da pristopi Garibaldijevi četni. V Trstu so ga ustavili in moral se je vrniti domov. Prevzel je potem krasno graščino Bistvo, a obolel je na pljučih vsled česar je Bistvo prodal svojemu stricu in šel v Egipt, kjer je ostal dve leti in je tudi popolnoma okreval. Od tedaj je živel v Ljubljani in se bavil z lovom. Toda g. Viktor Galle ni bil navaden lovec, nego umen lovec v najlepšem pomenu te besede. Negoval je lov z ljubeznijo in s požrtvovalnostjo. Skrbel je, da se je zaplodila divjačina in svoje moči in ves svoj čas posvečal delu za povzdigo lova v tem smislu. Štirideset let je imel v zakupu lov v Mojstrani in njegova zaluga je, da slovi ta revir daleč po svetu. Ljubljanski lov je bil tako uničen, da še vrabcev v njem ni bilo dobiti; pokojnik je iz njega napravil krasen revir. Gospod Viktor Galle je ustanovil društvo za varstvo lova in je vodil z največjo vneto ter bil sploh prvi strokovnjak v vseh lovskih stvareh. Svojo domovino je ljubil pokojnik z gniljivo iskrenostjo. Bil je ponosen na to, da je Kranjec in dasi mož stare šole in vzgojen v starem ljubljanskem miljeju, je bil vedno zvest slovenskemu narodu. Nikjer ni pustil slovenskega jezika zaupstavi in tudi večinoma nemških društvih je skrbno varoval ravnopravnost. Kadar se je udeležil volitve, je dosledno volil kandidate narodno-napredne stranke. Svoj čas, ko je bil pri obči, volitvah ljubljanskih posebno ljut boj, ker so postavili tudi Nemci in klerikalci svoje kandidate, se je primeril slučaj, ki je posebno karakterističen za pokojnika. Ko je prišel gospod Viktor Galle na volišče, ga je ustavil neki nemški gospod in mu rekel: „Kaj ne, g. Galle, na Vaš glas smemo pač računati.“ Mirno a odločno mu je odgovoril g. Galle: „Ne; name sploh ne smete nikdar računati, jaz volim narodno-napredne kandidate; sin sem te dežele in se ne bom nikdar izneveril slovenskemu

narodu.“ Ta epizoda najbolje kaže, kakšna značaja in mišljenja je bil pokojnik. Vrlemu možu zadnji lovski blagor!

— **Slopesno slovensko žensko društvo** začne v kratkem zopet prirejati javna predavanja, ki bodo — kakor doslej — dostopna vsakomur. Društvo je pridobilo že nekatere gg. predavatelje, ki so si izbrali v svoja predavanja velezanimive predmete. Poleg tega pa namerava odbor prirediti tudi pogostokrat društvene sestanke ob nedeljah popoldne, kjer bodo društvenice same predavale ter se tako urile v izražanju svojih misli in svojih nazorov.

— **I. letošnji sestanek „Slopesnega slovenskega ženskega društva“** bo jutri v nedeljo ob 5. popoldne v društvenih prostorih na Rimski cesti 9. Pričakovati je, da bodo pokazale članice svoje zanimanje za društvo ter se udeležile sestanka v prav obilem žetvilu. Predavala bo gđe R. Kadivec o svojem izletu na Veliki Klek (Grossglockner).

— **Akademija.** Odbor se je na svoji prvi redni seji dne 31. vinotoka sledeče določil: dr. Vladimir Ravnihar predsednik, Ivan Franko, c. kr. profesor — podpredsednik, dr. Dragotin Lončar, c. kr. profesor — tajnik, Jakob Turk, inženier — podtajnik, dr. Jernej Demšar, zdrav. — blagajnik, Robert Kenda c. kr. prof. — gospodar; ostali so odborniki brez portfelja. — Sklenilo se je odpustiti na društva poročilo o običnem zboru, v kolikor se vsled pristopa društev in drugih korporacij kot redni odnosno izredni člani izpremenila pravila. Društva naj naznanijo predmete, o katerih želijo predavati in dan, kdaj naj se vrše predavanja. Faktične stroške krije dotično društvo, ki prireja predavanja. Referat glede osnove in organizacije društev, čitalnic, bralnih društev i. dr. prevzame odbornik Žerjav, oni glede vseučiliških kurzov v Ljubljani odbornik Grošelj. Poročilo o predavanjih ima tajnik dr. Lončar. Odbor je rešil dve prošnji za izposojilo večjega skioptikona ter sklepal glede predavanj v tekoči sezoni v Ljubljani in po deželi.

— **Prosta organizacija okrožnih zdravnikov na Kranjskem** ima 6. novembra t. l. ob 4. uri popoldne v mali dvorani hotela Union v Ljubljani izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: Poročilo in razgovor o važnih stanovskih zadevah. Koj nato sledi ob 7. uri zvečer zborovanje društva zdravnikov na Kranjskem. Kolegi udeležite se polnoštevilno obeh zelo važnih shodov.

— **Odvetniške in notarske uradnike** II. krajevne skupine opozarja odbor še enkrat, da je redni občni zbor jutri, v nedeljo, ob treh popoldne v prostorih bratov Novakovičev, v Sodnijskih ulicah.

— **Člane pomočniškega zbora gremija trgovcev** opozarjamo še enkrat, da se vrši v nedeljo dne 4. t. m. ob polu 11. uri dopoldne v dvorani slovenskega trgovskega društva „Merkur“ (Narodni dom) redni občni zbor.

— **Iz „Ruskega Kruška“.** Društvo ima razposojenih še okoli 50 učnih knjig. Vkljub pozivu se te knjige še dosedaj niso vrnile. Odbor torej vnovič pozivlja vse one, ki imajo na posodo društvene učne knjige, naj jih nemudoma vrnejo, ali jih pa od društva odkupijo.

— **Učni tečaj za laščino** otvori slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani. S poukom se prične v ponedeljek dne 5. t. m. Poučevala bode gospa Marjanica Lindtnerjeva. Učne ure so vsak ponedeljek in četrtek od 9.—10. ure zvečer v društvenih prostorih („Narodni dom“).

— **Zabavni večer.** Opozarjamo na ta večer pevskega društva „Sla-vec“, ki se vrši jutri, v nedeljo 4. novembra t. l. v areni „Narodnega doma“. Ker je ves spored šaljiv, bode zabava obilo. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. Po končanem sporedu se začne takoj ples. Loterije ali srečkanja ni. Pri zabavnem večeru svira dobro poznati, priljubljeni sekstet na lok, tudi restavater se bode vsestransko potrudil, da zadovolji slavno občinstvo z dobro jedjo in pijačo, osobito z vinom iz Zajčevih kleti ter z izbornim termalnim pivom in plencem. Arena bo dobro zakurjena.

— **Pevski in zabavni večer pevskega društva „Ljubljanski Zvon“** bode, kakor smo že poročali, v nedeljo, 4. t. m., ob polu 8. uri zvečer v salonu pri „Levu“, Marije Terezije cesta. Spored: Zborovo petje, četverspevi, solospjevi s spremljevanjem glasovirja, šaljiva pošta itd. Po končanem sporedu ples. Vstopnina prosta. Spored petjuje jako dobro izbran; tudi za raznovrstno zabavo bode kar najbolj skrbljivo. Cenjeni podporni člani, kakor tudi vsi drugi prijatelji petja in zabave se na ta večer uljudno vabijo.

— **Ljubljanski dimnikarji** so se sešli dne 26. m. m. na razgovor radi razdelitve mesta Ljubljane na dimnikarske okraje. Sestanek bil je pri načelniku deželne zadruge dimnikarjev na Kranjskem, kojega so se udeležili vsi ljubljanski dimnikarji razen jednega, ki je že itak proti taki razdelitvi, in sicer radi tega, ker bi moral potem nekaj dela odstopiti svojemu stanovskemu tovarišu. Da se je pa ta sestanek vršil, je to zasloga zadružnega inštruktorja g. dr. Blodiga, ki je že v imenu zadruge in ljubljanskih dimnikarjev napravil in predložil c. kr. deželni vladi prošnjo za razdelitev mesta v okraje. Gosp. zadružni inštruktor je zbranim mojstrom vsestransko raztolmačil to zadevo ter opisal vse koristi, katere bodo imeli dimnikarji, ako se mesto razdeli v okraje. Dalje se je govorilo, da se bo, ko se doseže v Ljubljani taka razdelitev, delalo tudi na to, da se uvede prostovoljna omejitev na dimnikarske okraje po celem Kranjskem, tako, kakor je to urejeno tudi že na Štajerskem. S tem se bo vendar enkrat doseglo, da ne bo eden dimnikar drugemu prevzemal dela in še celo za nižjo ceno in se bo ščitila tudi stanovska čast. Dalje so zbrani dimnikarski mojstri ljubljanski sklenili predlagati na prihodnjem zadružnem zboru, da pristopi deželna zadružna dimnikarjev na Kranjskem k državnim zvezi dimnikarskih zadrug na Dunaju. Tudi to zadevo in nje koristi je raztolmačil g. zadružni inštruktor in dal pojasnila na razna tozadevna vprašanja posameznikov ter zajedno tudi izvršil revizijo zadruge. Obljubil je tudi, da se sigurno udeleži prihodnjega zadružnega zborovanja ter prosil, da se mu vpošlje tozadevno povabilo. Tako se mora tedaj reči, da je bil ta sestanek jako poučen in poljuden, le žal, da ni splošnega zanimanja za take zadeve; upati je, da bo započeta akcija dosegla svoj smoter.

— **K podraženju mila** se nam piše od dobro poučene strani z ozirom na našo notico 30. oktobra, kjer se trdi, da se surovine mila, predvsem loj niso nič podražile: Današnje kolosalne cene mila nikakor ne izhajajo iz cen surovega loja, ampak od cen vegetabilnih olj, ki so od prvega do zadnjega vsa tuj import. Vsakemu človeku bo jasno, da kakovostni orehi, palmova jedra, arachidovi sadeži in nebroj drugih tropičnih sadov ne raste v Evropi, ampak morajo biti vsi surovi dovažani semkaj, oziroma v Trst in Marseille in Severno Nemčijo, kjer se šele v velikih tovarnah pridobiva iz njih olje, ki je danes, rekel bi, edina masločobna sestavina mila! Surov loj pa, in naj bo še tako lep, se danes prav nič ne izdeluje v milo, kar je bilo pač pred leti, dokler še niso bile kemične lastnosti importiranih olj ali ta sama dovolj poznana. Loj se vsled draginje slanine proizdeluje v umetno maslo, Margarin in Premier Jus, ki pa danes prav malo varira v cenah napram onim pred letom dni! Omenil sem torej, da so surovine mila poleg raznih alkalij, katerih cena pa je v zadnjem času radi premale produkcije tudi zvišana, tropična olja. Vsled slabe letine na Ceylonu, v Indiji in tropični Afriki pa se je uvoz teh surovin očitno zdatno zmanjšal, ni torej nobene nadprodukcije, ampak se vsak parnik, ko dospe na svoje mesto obložen s tem blagom, takorekoč zapleni od gotovih tvrdk, ki potem diktirajo ceno. Pred dnevi sem govoril s prokuristom največje nemške tvrdke, ki uvažala olja in na dan razpečava 70—80 vagonov teh surovin za milo; ta mi je povedal, da je letošnja žetev pri kokosovih orehih slabo slaba in da radi tega dve tovarni v Harburgu pri Hamburgu nameravate opustiti stiskanje olj, ker ni dobiti za to orehov kokosovih in palmovih sadov. Tudi je bil omenjeni prokurist popolnoma prepričan, da tendenca, ki vlada sedaj, ne odneha morda še eno leto. Tudi ameriški import v Amsterdam in Rotterdam se je silno znižal tako na govejem kakor na kuštrunovem loju, ki je preje tvoril v vseh nemških tovarnah za milo znatno surovino in so danes primorane seči po rastlinskem olju! Tak je torej položaj za milo in slep bi bil, kdor ne uvidi zbog teh razmer zvišanja cen zanj! Karteliranje mlarjev nikakor nima odušnega značaja marveč je le odpor židovskim tvrdkam, ki pri tem uganjajo svoje špekulacije. To naj bo v pojasnilo konsumentom pa tudi gg. mesarjem, da ne bodo tolmačili zvišanja cen mila s stališča kupčijske zveze, ki jo imajo z mlariji!

— **Iz Šiške** se nam piše: Zadnje sredo se je sprevilo dobro znani krujavni dopisnik iz Šiške v „Slovenca“ nad našega nadučitelja. Ker pri vseh poskusih spraviti napredni občinski odbor v diskredit pri naprednem občinstvu v Šiški ni imel nobene sreče, se je vrgel sedaj po znanih „Slovenčevih“ principih — komur mogoče škodovati, čeprav z zlobnimi izmišljotinami, krasti čast poštenim ljudem

in jemati jim dobro ime — na vodjo judske šole v Šiški. Očita mu, da pohaja po Ljubljani, mesto da bi bil v šoli, da nosijo otroci krvave uhle domov in ga pošilja v pokoj. Navaja tudi sedaj otvoreno šulferajnsko šolo v Šiški za posledico tega postopanja šolskega vodje. Sicer škodoželjni dopisnik „Slovenec“ ne zasluži odgovora, vendar hočemo resnici na ljubo konstatirati sledeče: G. nadučitelj hodi res po Ljubljani, toda le v svojem prostem času. Dopisun naj navede imena onih učencev, ki so prišli iz šole s krvavimi uhli, ker po izjavi g. nadučitelja ni še nikdar prijel nobenega učenca za ušesa. Da pa je ustanovitev privatne nemške šole posledica nadučiteljevega postopanja, je pa to tako otročja trditve, da moramo res dvomiti o zdravi pameti dopisnikov. O priliki zadnjega protestnega shoda proti šulferajnski šoli v Šiški je „Slovenec“ dolžil liberalce v Šiški, da so zakrivali ustanovitev te šole. Radovedni smo, kaj bode tretji vzrok. Dasi se g. nadučitelj napram absurdnemu anonimnemu dopisniku „Slovenčevemu“ noče zagovarjati, smo si vendar šteli v dolžnost toliko omeniti, ker je g. nadučitelj splošno priljubljen mož, ker v vseh 37 let njegovega delovanja v šoli ni še nikdar imel nihče vzroka pritoževati se o njegovem postopanju.

Več Šiškarjev.

— **Zabavni večer.** ki ga priredi zabavni odsek „Sokola“ v Šiški danes zvečer v gostilni „pri Raci“, ima na sporedu tombolo s krasnimi in številnimi dobroti, petje, šaljivo pošto itd. Začetek ob osmih. Vstop prost. Čisti dobiček pripade telovadskemu skladu.

— **Kaj je s socialnim odsekomna Jesenicah,** se nas p vprašuje od več strani. Delavstvu svetujemo, da se obrnejo na načelnika odseka gosp. Janeza Krivca, ki bo gotovo zadovoljno dal druga pojasnila.

— **Čigava je deklica?** ste vprašali med dnevnimi novicami v številki 250 z dne 31. oktobra. Resnici na ljubo naznanjam, da v rateški občini ni poznata nikaka deklica z imenom Marija Urbančič. Tudi v Ratechah na Gorenjskem ni rojena in ne pristojna; še manj pa, da bi tu služila pri kmatu Janezu Martinčiču. Tu sploh ni nihče tega imena. Le dvojne je, ali pripada deklica v Rateče okraj Krško, ali si je pa vse navedene podatke izmislila. Toliko v pojasnilo.

— **Za IV. porotno zasnanje v Novem mestu** je določen za predsednika porotnega sodišča g. dr. Jakob Kavčič, predsednik okrožnega sodišča, za njegova namestnika pa gg. Ludovik Golia in Ivan Škrli, višja dež. sodna svetnika. Porotniki so izzrebani sledeči: A. Glavni porotniki: Petsche Jurij, posestnik in gostilničar, Srednja vas, Berce Ivan, posestnik in gostilničar, Log, Kajtna Anton, posestnik in klepar, Radeče, Jerman Franc, posestnik in gostilničar, Črnomelj, K. Ulovič Franc, posestnik, Gor. Sušice, Repovž Ivan, posestnik in trgovec, Št. Janž, G.öderer Franc, posestnik in trgovec, Kočevje, Frigelj Janez, posestnik in župan, Jesenice, Matzelle Jakob, posestnik, Brezje, Božič Anton, posestnik, Leskovec, Majzelj Anton, posestnik in gostilničar, St. Jernej, Jonke Jožef, posestnik in mesar, Kočevska Reka, Pisanski Alojzij, posestnik in trgovec, Sv. Križ, Franz Jakob, posestnik in zidarski mojster, Metlika, Fatur Anton, posestnik in trgovec, Višnjagora, Haller Ivan, posestnik in trgovec, Radeče, Erčul Franc, posestnik, Zagorica, Zajc Anton, posestnik, Bistrica, König Jožef, posestnik in gostilničar, Gornja Vas, Tomič Viljem, posestnik in trgovec, Trebnje, Staudenhar Peter, posestnik in gostilničar, Stari trg, Debeljak Anton, posestnik in trgovec, Ribnica, Ambrožič Martin, posestnik, Žrjavina, Terček Anton, posestnik in klobučar, Metlika, Hočevar Andrej, posestnik in župan, Prierkvi, Brinskelle Matja, posestnik, Vimal, Pehani Franc, posestnik in gostilničar, Žužemberk, Urbajs Anton, posestnik, Podkraj, Rogale Janez, lesni trgovec, Kočevska Reka, Ivšič Mihael, posestnik, Čatež, Pirnat Stefan, posestnik in župan, Višnjagora, Kotnik Jožef, posestnik, Mirnapec, Pirkar Franc, posestnik in trgovec, Ribnica, Stonič Andrej, posestnik in gostilničar, Stale. Puhek Janko, posestnik in trgovec, Črnomelj, Hanigmann Franc, posestnik, Gorčavas. B. Nadomestni porotniki: Košak Janez, posestnik in gostilničar, Novo mesto. Gregore Jurij, posestnik in dežnikar, Novo mesto. Windischer Alojzij posestnik in trgovec, Novo mesto. Gačnik Anton, mesar in gostilničar, Novo mesto, Jerman Alojzij, posestnik, Vel. Slatenek. Murgelj Jožef, posestnik, Dalmirh. Kastelic Janez, posestnik in kovač, Žabjvas. Krese Martin, posestnik, Gor. Straža. Murn Franc, posestnik in svečar, Kandija.

— **Iz Ajdovščine** se nam piše: Po vseh listih je krožila vest, da je gorelo sodnijsko poslopje v Ajdovščini, in da je pri tem zgorela zemljiška knjiga in vsi tozadevni spisi. To pa ne odgovarja popolnoma resnici, kajti gorela je le soba, kjer se nahajala registratura in se ta je pogorela le deloma. Da se ni ožen razširil — kakor bi se bilo prav lahko zgodilo, ker je razsajala isti večer močna burja, — zahvaliti se je v prvi vrsti požarovalnemu delovniku gg. Rih. Poniza in Antona Vadjala iz Ajdovščine. Ta dva gospoda zaslužita, da se ju očitno pohvali.

— **Kaplan Rabuza** je 30. pr. m. kar nenadoma popihal iz Skal v velenjskem okraju. Ljudem se je odvalil kamen od srca, da jih je zapustil ta božji namestnik, ki je delal združbe in prepil. Rabuza pa se je pokazal kot jako lažnjivega človeka. Pred kratkim je v krčmi obljubil vpričo dveh mož, da ne bo nobenega Velenjčana več napadel v zakonem lističu „Naša moč“. Minilo je pa nekaj dni in ko je izšel ta list, bil je v njem nesramen dopis iz Velenja. V tem dopisu so se blatile splošno znane in poštene osebe in se jim je očitalo marsikaj nepravilnega. Vzrok tega je bil, ker dotične osebe bero „Slovenski Narod“, dočim svoj posel opravljajo v splošno zadovoljnost in se jim ne da oporekati ničesar. Naj bi se Rabuza bil pobrigal za staro nediplomirano babico v Šent Janžu na Vinski gori. Ako pride ta ženska k porodu in porodnica ne more takoj poroditi, svetuje ji, naj kuha in pije čaj iz tičje blata, če bi ji pa hotela kri odteči, naj pa deva na trebuh gorko kравje blato. Sem naj bi bil Rabuza vtaknil svoj posvečeni nos!

— **Nemška šola v Gabrju pri Celju** je zagotovljena stvar, ker je „Schulverein“ že dovolil iz svojega jubilejskega fonda 100.000 K. Ustanovi se ob enem petrazredna šola in petrazredna dekliška šola z otroškim vrtecem vred. Nemško časopisje je vsled tega kar noro veselja ter vzklila, da je to krona vsega dosedanjega delovanja nemškega „Schulvereina“. Slovenski poslanci pa se ne ganejo, da bi prisilili osrednjo vladu, da zapove zidanje dostojnega šolskega poslopja za celjsko okolico, dasi je prostor že davno kupljen in kapital zagotovljen.

— **Brežiška policija.** Interpelacija sl. posl. slove: Tajn. brežiški K. Schalon je bil kaznovan 6krat po kaz. zakoniku, enkrat zaradi pretepa; mestni stražnik Žerjav 10krat po šš kazenskoga zakonika, med tem tudi zaradi tatvine in zaradi težke telesne poškodbe, mestni stražnik Narat pa petkrat, med tem tudi zaradi ponarejanja kovanega denarja. Taki so brežiški „čuvaji“ miru in postave!

— **Nesreča.** V Mürtzschlagu se je ponesrečil delavec Fr. Pork iz Pliberka na Koroskem. Pri njem so našli hranilno knjižico z vloga par sto kron. Na kak način se je ponesrečil, še ni dognano.

— **Akademsko tehnično društvo „Tabor“ v Gradcu** ima od 1. novembra 1906 naprej svoj lokal v Brandhofgasse 12/1.

— **Slovensko izobraževalno društvo „Naprej“ v Gradcu** se misli razpustiti. Za slovenske razmere v Gradcu je to gotovo prav značilno! Tolikrat se toži, koliko tisočev in tisočev Slovencev v Gradcu je že požrl nemški zmaj in vendar razpada društvo, ki bi naj zavezilo raznarodenje graških Slovencev! Ali res ni nobene moči, nobene energije v nas? Kdor trdi, da graška slovenska inteligenca ne potrebuje nobenega društva, namenoma in vede slepi ali pa se je že tako pogreznil v nemško blato, da podpira rajši nemške težnje nego slovenske. Vendar je pa še čas, da se reši „Naprej“ propada, zato na delo, dokler ne bo prepozno!

— **Nemško dijaštvo in Südmark.** Po zdnjem shodu nemških akademikov v Gradcu dne 26. oktobra je pristopilo v Gradcu nič manj, nego 600 dijakov na novo v Südmark, rektor graškega vsučilišča dr. Kornelij Doelter je pa pristopil k društvu kot ustanovnik. Nabirajo se denarni doneski in zbirajo se delavci, da se z ogromno silo napade naše ozemlje. Tem večja je naša dolžnost, da se tudi sklenemo v čete na odločen boj sovražnega napada.

— **Nemški in slovenski kmet na Štajerskem.** O tem predmetu razpravlja v graški „Tagespost“ neki učitelj iz Spodnje Štajerske ter pride do zaključka, ki je gotovo časten za slovenskega kmeta. Nemški kmetje na Srednjem in Gornjem Štajerskem niso naklonjeni šoli ter glasujejo najrajši za takega poslanca, ki jim obeta skrajšati šolski obisk. V nekaterih krajih na Srednjem Štajerskem strajkajo šolski učenci po naročilu staršev zaradi spremenjenih počitnic. Ako pošlje nemški kmet svojega sina v srednje šole, mora postati le duhovnik. Slovenski kmet pa je drugačen — piše imenovani učitelj. Svojih otrok ne pošilja le rad v ljudske šole, temuč

žrtvuje še lepe vsote, da priskrbi svojim sinovom, da, ceo hčerkam boljše izobrazbo. Srednje šole na Spodnjem Štajerskem so prenapolnjene s slovenskimi učenci, ki ne študirajo pozneje le bogoslovja, temuč tudi na drugih fakultetah. Tako hrepenenje po napredku dela slovenskemu kmetu prebivalstvu gotovo le čast — okornim Nemcem pa škoda; zakaj Slovenci zna oba deželna jezika ter jih vsled tega ne nameščajo le na Spodnjem Štajerskem, temuč tudi že v Gradcu in na Dunaju. — Ko bi le bilo vse res tako!

— **Skandalozni dogodki**, ki so se vršili preteklo nedeljo na kolo-dvoru v Podrožici, in so jih izzvali železniški uslužbenci, pridejo pred okr. sodišče v Rožku. Preiskava je še v teku, ker je oblast zasledila imena onih uslužbencev, ki mislijo, da jih je žel. uprava zato nastavila, da bodo pretepali Slovence.

— **Hitra pošta.** 12. oktobra t. l. je bilo v St. Jakobu v Rožu na Koroskem oddano pismo, naslovljeno v 2 uri oddaljene Loče. Pismo je pa romalo po Štajerskem, kjer je dobivalo nemške opombice, dokler ni srečno 27. oktobra prišlo na svoj cilj. To so lepe poštne razmere!

— **Poskušen samomor.** 27. pr. m. je v Solkanu skočil v Sočo Ernest Kos iz Solkana. Domačinom se je posrečilo, da so ga izvlekli iz vode z drogom, ki ga navadno rabijo za potegovarje drv iz Soče. Pri tem so mu prizadejali težko rano na vratu. Mož je star okoli 40 let, pa je prišel ob imetje, kar utegne biti vzrok nesrečnemu činu.

— **Katoliški abstinent.** Da abstinenca od opojnih pijač ni nič nespametnega, posebno za nižje sloje, se ne da oporekati. Hinavsko pa je kazati se abstinenta, zraven pa na skrivaj prazniti bokale. V Ljubljani imamo več takih zgledov pri katoliških abstinentih. Bolj odkritosrčen je pa bil mož, ki se je udeležil protialkoholnega shoda v Mirnu na Primorskem in ga drug dan ni bilo na delo. Ko je prihodnji dan prišel, odgovoril je na vprašanje, kje je bil prejšnji dan: „Ne zamerite, včeraj nisem mogel priti delat, smo imeli v nedeljo shod proti alkoholu, pa smo nekoliko preveč pilili!“ Taka odkritosrčnost imponira.

— **Strahovit vihar** je razsajal na Vseh svetnikih dan v liburnijskem zalivu. O tem nam piše naš opatijski dopisnik: Veter in valovi morja so se skušali, kdo bo bolj razsajal in povzročil več škode. Kolikor je dosedaj znano ta dva elementa v Opatiji Voloski in bližnji okolici nista zahtevala človeških žrtev, zato je pa več materialne škode, ki se more že sedaj ceniti na več stotisoč kron. Že zjutraj se je videlo, kako se pode po nebu oblaki, ki niso nič dobrega prerokovali: ob polni uri popoldne počeli so pa vsi elementi delati. Vihar je vihral, po morju so se podili valovi visoki kakor hiše, bliskalo se je in grmelo, dež je lil, kakor da bi se oblak odtrgal. Veter je drevesa ruval s koreninami, valovi so pa rušili vse, kar so dosegli. Ko je bila ta strašna elementarna igra po 2 urnem delu končana, ni bilo več videti pomola v Opatiji. Iginil je z morske površine. Kakor pomol, tako so tudi zginile vse premikajoče stvari kakor kopališčne hišice, ki so bile postavljene in dobre pritrjene na obmorski obali, klopi, ki so bile postavljene na obmorskem potu in tudi sama obmorska pot je veliko škode pretrpela od strašne bučečega morja. Železo debelo kakor roka, se je lomilo liki tenka palčica in morje metalo na kraj po 20–30 centov težke skale kakor perje. Lastniki ladij so neumorno delali skoz in skoz premočeni okoli svojih ladij, da so mogli spraviti na varno, kar se je sploh še dalo rešiti. Parniki niso vozili in so se s težko silo rešili v varna mesta. Ker je opatijski pomol iginil, bodo odšli naprej, dokler ne bo valada napravila novega pomola, parniki, ki plovejo med Reko in Opatijo-Volosko, postajali v Voloski, kjer je pomol ostal skoraj nepoškodovan. Takega viharja, kakršnega so prinesli letošnji Vsi svetniki, ne pomnijo tukaj najstarejši ljudje. — Kakor se nam poroča od druge strani, bo pomol stal pol milijona kron in bo preteklo pol leta, predno bo gotov. Na Reki je bil istočasno tudi grozovit vihar, ki je istokot napravil veliko škode. Tam je padala tudi toča.

— **Drzna goljuflja.** V sredo je prišla v filijalko banke „Credit“ v Trstu ženska, ki je predložila pismo bančne tvrdke Mandel & Co. ki je zahtevala, naj se izroči ženski deset romunskih delnic „Nationala“ v skupni vrednosti 1370 K. Banka je izročila zahtevano. Pozneje se je izkazalo, da je bilo pismo ponarejeno.

— **Nesreča na južni železnici.** 31. oktobra je okoli polnoči na Opčinah povozil vlak premikača Frana Bizjaka. Odtrgal mu je eno roko in eno nogo. Nesrečnejši je živel še

kake pol ure. Bizjak zapušča mater, ki živi v Ljubljani. Oženjen ni bil.

— **Izobraževalno, zabavno in podporno društvo „Zvezda“ na Dunaju** priredi v nedeljo, dne 4. novembra zabaven večer v dvorani hotel E. Schwarz, Auerspergstrasse 9 (za parlamentom). Pričetek ob 7. uri zvečer. Na sporedu je: petje, tamburanje, solopetje (g. jur. J. Badjura) s spremljevanjem glasovirja (g. jur. Leitgeb); šaljiva pošta z dobicki. Prosta zabava. Slovenski gostje dobro došli!

— **Železniška nesreča.** V četrtek zvečer se je vsled deževja odtrgal del brda med Plasom in Ličom nad Reko ravno v času, ko je prihajal poštni vlak. Lokomotiva se je prevrnila in skočila s tračnice. Strojvodja je bil ranjen.

— **Novi ekspresni vlak med Parizom in Reko.** Mnogo se je že govorilo in pisalo o novem ekspresnem vlaku, ki naj bi vezal Pariz z orijentom, pri tem pa pustil na strani Nemčijo, kar je zlasti z otvoritvijo Simplonskega tunela omogočeno. Kakor se pa zdaj poroča iz Zagreba, pojde ta ekspresni vlak samo do Reke in se vpelje že to zimo. Razgovori o tem vlaku so v najlepšem tiru in je baje čisto gotovo, da se ta ideja v par mesecih uresniči.

— **Govorilec s trebmohom René Carode** priredi danes zvečer v hotelu „Lloyd“ na zahtevo gostov predstavo z sporedom kot zadnjič. — Jutri zvečer je predstava v hotelu pri „Maliču“. Začetek vselej ob 8. uri. Predstava je vsled izborne zabavnosti vredna vsega priporočila.

— **Tuji v Ljubljani.** Pretekli mesec je posetilo Ljubljano 4377 tujcev, torej 366 manj nego meseca septembra in 790 več nego lani istega meseca. Nastanitev po raznih hotelih je bila sledeča: „Slon“ 874, „Union“ 546, „Malič“ 437, „Lloyd“ 308, „Avstrijski cesar“ 200, „Ilirija“ 263, „Južni kolodvor“ 260, „Strukelj“ 138, „Grajzer“ 136, „Bavarski dvorec“ 174, po drugih prenočiščih 1041.

— **Po naključju ali namenoma** je danes dop. okoli 10. ure ubil nekdo šipo pri vratih trgovine g. Kebrna na Starem trgu. Ker je bil takrat po Starem trgu velik promet, je storilca gotovo kdo videl in naj ga blagovoli naznaniti mestni policiji ali pa gosp. Kebrnu samemu v svrhu eventualne povrnitve škode.

— **V delžno bolnišnico** so pripeljali 38letnega kočarjevega sina Jožefa Kristana iz Begunj, ker so mu pri nekem tepežu zlomili nogo.

— **Pobalinstvo.** V noči od četrta na petek so dosedaj še neznan ponosnjaki izruvali na Cesti na Rožnik napis: „Vožnja in ježa je tod prepovedana“ in „Prepovedana pot za daco podvrženo blago“. Pač neumestna šala.

— **Tatvina.** Delavci Mariji Kovčevi so bili na Sv. Petra nasipu št. 13 iz zaklenjenega stanovanja ukradeni trije bankovci po 100 K. Tat je neznan.

— **Dve kokoši** sta bili predvečernjim na Tržaški cesti št. 38 ukradeni sodnemu slugi Rudolfu Lukežu. Kokoši sta bili na licu mesta zaklani.

— **Pri tatvini zelnatih glav** je bil včeraj popoldne zasačen na ljubljanskem polju neki tukajšnji nepridiprav. Nabral si je bil 20 komadov zelnatih glav, a mu je še pri delu neka stranka skazila veselje in ga oddala stražniku.

— **Poskušen vlom.** Danes popoldne okoli 2. ure je skušal nekdo siloma priti v trafiko na Bregu št. 6. Ko pa je slišal, da stanovalci vstajajo, se je zbal in odšel. Priporočamo Breg pozornosti policije, ker je v nekaj letih se že tretjkrat poskušalo vlomiti, in to pri vratih ob cesti!

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Heb 40 Hrvatov, 14 Hrvatov in Macedoncev je prišlo iz Amerike, 20 Lahov se je pa vrnilo z Dolenjskega v svojo domovino.

— **Izgubljene in najdene reči.** Krojaški vajenec Venceslav Dermota je izgubil srebrno ur z verižico, vredno 20 K. — Šolski učenec Ciril Križ je izgubil usnjato denarnico, v kateri je imel nekaj čez 6 K. denarja. — Šivilja gđc. Ivana Leopoldova je izgubila bankovec za 20 K. — Gosp. Fran Habič je izgubil črno anker-uro z verižico, vredno 16 K. — Ivan Turšič je našel srednjo vsoto denarja in jo oddal na magistratu.

— **Ljubljanski sekstet na lok** koncertuje danes zvečer ob 9. uri v „Narodni kavarni“. Vstopnina prosta.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob 8. uri. Vstop prost. — Jutri zvečer se vrši koncert v „Narodni kavarni“ (Gosposke ulice). Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejmejo: 3 poslovođe, 1 potnik, 3 kontoristi in stenografi, 9 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špe-

cerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 2 kontoristinj, 5 učenec. — Službe iščejo: 1 poslovođa, 10 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 10 kontoristinj, 3 blagajničarke, 4 prodajalke.

— **Najnovejša novice.** Romantična poroka. Nižji uradnik pri dunajskem magistratu baron Liebenberg je dobil letošnjo spomlad ponudbo, naj za 20.000 mark sklene navedeno poroko z neko damo, ki bi rada dobila naslov baronice. Uradnik je privolil, dobil potnino ter se pepeljal v London. Tam ga je čakala lepa dama v spremstvu mladega gospoda, ki je bil uradniku predstavljen za nevestinega tajnika. Dama se je ženinu zahvalila za ljubav, nakar se je takoj vršila poroka. Po poroki se je dama s svojim tajnikom odpeljala in srečni ženin je nikoli več ni videl, pa tudi obljubljenega denarja ni dobil. Vrh vsega pa je še izgubil svojo skromno službo na magistratu, ker je brez dopusta odpotoval k poroki. Začela se je tožba, in sedaj je bivši uradnik šele dobil svojih 20.000 mark, potem ko jo je dovolil v ločitev zakona. Izplačal jih je baje pruski princ Joachim Albreht, sin pokojnega princa v Brunšviku. Princ je bil namreč tisti tajnik, ki se je z damo odpeljal na poročno potovanje ter se sedaj, ko je baronica, poroči z njo. Zagonetna dama je gledališna igralka Sulzer, rojena Dunajčanka.

— **Strel na vojaškem vežbališču.** Pri vežbanju novincev v Trierju je neki rekrut oddal ostril strel. Kroga je zadela narednika Linsemanna, da je padel mrtev. Preiskava ni mogla dognati, kdo je kroglo izstrelil, in ali se je to zgodilo namenoma ali le pomotoma.

— **Močno spanje.** Blizu Berolina je bil v železniškem vozu I. razreda oropan tovarnar Melkür. Oropani je spal tako trdno, da so mu roparji celo čevlje sezuli in odnesli.

— **Zgorela je velika steklarna** Hermannna in Glaserja v Plzni. Več sto delavcev je ob zaslužek.

— **Saksonski kralj** je odredil, da se izroči hči grofice Montignoso, princezinja Monika, nekemu ženskem samostanu v Pragi.

— **Tat s 36 imeni** V Rue d'Aligre v Parizu je stanoval mnogo let spoštovani, častiljivi stavec Maksim Jousse. Imel je majhno mlekarico, živel je mirno in vsi sosodje so ga radi imeli. Toda sedaj je policija dognala, da je ta „poštenjak“ velik lopov in vodja velike tatinske družbe, kije ropala po okolici, pa tudi v mestu. V raznih delih Pariza je pod 36 krivimi imeni najel skladišča in prodajalne, kjer je prodajal ukradeno in priropano blago. V kupčijskih zvezah pa je bil tudi v Anglijo, Nizozemsko in Švico.

— **Podmorski slikar.** Pomorskih slikarjev je bilo vedno dosti, o podmorskem pa doslej še ni bilo čuti. Zdej se je tudi tak našel in pripoveduje o njem list „American“, ki istočasno reproducira nekaj del, ki jih je ta čudni gospod, Pritchard po imenu, naslikal na dnu morja. Stvar je seveda nekoliko čudna, a ne preostaja nam drugega, kot da mu verjamemo. Pritchard pravi, da zaradi lomljenja svetlobe ni mogoče z morske površine videti nepopisljivega čara barv na dnu morja. Pritchard se je spustil v kalifornske vode in tam naslikal doslej nenavadne slike. Seveda zaradi tega govore o njem kot o originalnem povajar umetniškega življenja, kar mu baje ni nevedno.

— **Grofica Montignoso pri svojih otrocih.** O sestanku grofice Montignoso s starejšima svojima sinovoma v Monakovem poroča neki časopis vse podrobnosti. Princa sta kar tekmovala med seboj, kateri bo materi povedal več novic. Princ Kristijan je vprašal mater: „Ti si vendar imela lep prstan z rubini, zakaj ga danes nisi nataknila?“ Potem sta pripovedovala, da sta postala poročnika, da jima je oče obljubil kupiti avtomobil itd. Ko se je potem grofica razgovarjala z majorjem Obrinom, sta se princa igrala s svojo sestrico Moniko, ki je dosedaj nista še videla. Princezinja se je hitro sprizajnila z bratoma. Pri obedu sta princa tolkla orehe ter dajala jedra sestrici v usta. Ko je rekla grofica svoji hčerki: Veš, Monika, ta sta tudi moja otroka, ravno tako, kakor si ti moje dete,“ tedaj je mala Monika objela svojo mater ter se tesno privila k njej, kakor da bi se bala mater izgubiti. Hitro sta minili za sestankom določeni dve uri. Pri slovesu je rekla grofica svojima sinovoma: „Povejta papanu, da se mu zelo zahvaljujem za sestanek z vama!“ Upam, da se svidenje ponovi tudi z ostalimi vajinimi brati! Izročita papanu iz vsega srca mojo zahvalo! Objemita in poljubita papana in ostale brate in sestre mesto mene.“ Pri tem so se

držali vsi trije v tesnem objemu. Sinova sta samo odgovarjala: „Da, mama, vse izročiva tako papanu.“ S tem je bil sestanek končan. V saksonskih krogih so baje prav zadovoljni s sestankom. O kaki spravi med grofico in kraljem pa ni govora. Princezinja Monika, ki je sedaj 3 in pol leta stara, se baje izroči materini sestri, kneginji Hohenlohe-Bartenstein, da se na ta način pripravi prehod od matere do saksonskega dvora.

— **Čudnje sanje.** Slanskemu meščanu g. Meisnerju na Češkem se je sanjalo, da so ga v gostilnici, v katero je vsak dan zahajal, položili mrtvega v rakev in nesli na pokopališče. Te sanje so ga tako vznemirile, da ta večer ni hotel gostilnice obiskati. Na prigovarjanje svoje soproge, ki ga ni videla rada žalostnega, je pa vendar šel. Komaj se je v gostilni usedel na svoj prostor, je obledel in bil mrtev. Zadel ga je srčna kap.

— **Koliko stane ruska državna brzojavna agencija?** Kakor javljajo iz Petrograda, so leta 1905. znašali stroški za vzdrževanje ruske brzojavne agencije okoli 400.000 rubljev.

— **Avtomobili iz zaroke.** Ayto-mobili igrajo važno vlogo v zadnjem času v družabnem življenju mladih ljudi. Nedavno se je zagledal na Nemškem sin bogatega lorda v neko gledališko igralko in jo proti očetovi volji poročil. Oče ga je nato izdledil, a sin je stopil v službo v avtomobilni tovarni. Zdej se je dogodil podoben slučaj, samo narobe. V Londonu se je zagledala Miss Videt Farrar, hči milijonarja, v fanta, ki je vozil njen avtomobil. Poročila sta se na skrivaj in zdaj živita v veliki sreči v Londonu.

— **Iz veronauka.** Pri veronauku je pripovedovala mala Lizika poglavje „Jezus in Samaritanka“. In Rebeka mu je pomolila vrč vode, rekot: „Pij, gospod, potem bom napojila še druge kamele.“

— **Linčevanje v Ameriki.** V zadnjih 25 letih je bilo, kakor piše newyorški list „Worede“ linčano v Združenih državah okoli 4000 ljudi. Od teh jih je bilo 95 odstotkov črncev, obtoženih, da so izvršili oziroma poskušali posiliti bela dekleta. Navadno so jih obesili, mnogo jih je bilo ustreljenih, nekoliko so jih spalili na gro-madi, a v Arkansasu se je pripetilo, da so nekemu črncu najprej odtrgali roke, potem noge, zvezavši nesrečnemu najprej roke, a potem noge v upreženi par volov.

— **Zrcalo katehet v.** Znani češki profesor Masaryk je izdal brošuro, ki je vredna, da se jo omeni. Kakor znano, je Masaryk na neki skupščini imenoval katehete „denuncijante, od države plačane“. Cela vrsta katehetov se je čutila žaljena, in šli so k sodniji ovadbi Masaryka. 308 jih je bilo, ki so ga tožili. Masaryk je bil pred sodnijo oproščen obtožbe. To tožbo slika profesor Masaryk ter navaja v brošuri 65 slučajev katehetskega denuncijanstva. Nekateri omenjamo tu: 1.) Bivšega učitelja Ivana Kranicha je ovadil župnik pri šolskem nadzorniku, da čita brezbožne knjige, tako na primer knjigo „Emil“ od Rousseaua! 2.) Drugi župnik je silil nadzornika k pojedini, dal prinesiti na mizo, čeprav je bil petek, govejo juho, meso, pečenko itd., obenem pa se je pritožil radi učitelja, da je jedel v petek klobasico s hrenom! 3.) Na nekem gimnaziju je pretil katehet z ovadbo „gori“, ako bo šolski sluga še naprej ob petkih nosil profesorjem klobase s hrenom v konferenčno sobo. 4.) Neki župnik je ovadil učitelja, da niso bili že toliko let pri spovedi, ter da dajejo slab zgled. 5.) Drugi župnik je ovadil učitelja, da je na hodniku šolskega poslopja kadil cigareto. 6.) Katehet je ovadil učitelja, da ne poklekne v cerkvi, se ne prekriža nikdar, ne moli, ne poje in ne pripogiba glave! 7.) Nekega učitelja Tučka so duhovniki ovadili, ker pri vizitaciji ni poljubil nadškofu roke. 8.) V nekem kraju so telovadili šolski otroci, ker ni bilo v šolskem poslopiju telovadnice, v tamkajšnji društveni telovadnici. Katehet pa je napisal ovadbo, da tako prihajajo v dotik z nevarnimi odraslimi telovadci. V šoli pa je pripovedoval otrokom o spolnem življenju take reči, da se jih ne more zapisati. Tudi dekletom petega razreda je pikantno predaval. 9.) Neki župnik je ovadil učitelstvo, da ne poklekajo v cerkvi ter ne delajo latinskega križa. In nadzornik je zaukazal, da morajo poklekati ter se prekrižavati! 10.) Neki katehet je ovadil učitelja ter priložil ovadbi prepis zapisknika, h kateremu sploh ni bilo originala. 11.) Ob neki Husovi slavnosti je imel učitelj slavnostni govor. Katehet je nastavljal bližnjem zidu lestev, da je mogel bolje slišati govornika. Posledica je bila ovadba, in učitelj ni bil dvakrat pripuščen k izpitu usposobljenosti za meščanske šole. Ti slučajji menda zadostujejo.

Vabilo k občnemu zboru dijaškega podpornega društva „Radogoja“ v Ljubljani, ki bo dne 24. novembra 1906 ob šestih zvečer v mestni posvetovalnici.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev odbora.*)
5. Volitev računskih preglednikov.
6. Posameznosti.

V Ljubljani 3. novembra 1906.

V imenu odbora:

dr. Lovro Požar
t. č. tajnik.

Ivan Hribar
t. č. predsednik.

*) Določbe pravil glede občnega zbora se glase:

§ 13. Odbor šteje poleg predsednika in njegovega namestnika 13 članov. Vsi člani morajo biti voljeni izmed ustanovnikov in rednih članov; vendar pa v odboru ne sme biti več kot 7 ustanovnikov. Poleg predsednika in podpredsednika mora stanovati vsaj sedem odbornikov stalno v Ljubljani. Ostalih 6 odbornikov se voli tako, da ima Kranjska (zunaj Ljubljane), Štajerska, Koroška, Goriška, Trst z okolico in Istra po enega zastopnika v odboru.

§ 19. Redni občni zbor je vsako leto meseca julija ali avgusta in zboruje v Ljubljani.

§ 20. Občnemu zboru je pridržano:
a) voliti predsednika, njegovega namestnika in trinajstero odbornikov;
b) voliti tri društvenike za preglednike računov;
c) imenovati častne člane;
d) sklepati o računskem sklepu in proračunu ter o poročilu računskih preglednikov;
e) jemati v pretes samostalne predloge društvenikov;
f) sklepati o razpustu društva.

§ 21. Občni zbor sklepa o vseh predlogih z nadpolovično večino glasov. Kadar je enako glasov, odločuje predsednik.

§ 22. O samostojnih predlogih društvenikov se sme obravnavati le takrat, ako so bili 14 dni prej naznanjeni društvenemu odboru.

Za veljavnost sklepa o premembi pravil je treba, da glasujeta zanj dve tretjini navzočih društvenikov.

§ 23. Obravnave občnega zbora, kateri je sklepčen, ako se ga udeleži vsaj 30 društvenikov, vodi predsednik ali njegov namestnik.

Vsak društvenik ima pravico pooblastiti sodruštvenika, da ga zastopa na občnem zboru, vendar pa nihče ne sme imeti več kot pet glasov.

Za legitimacijo pooblaščenčevega zadostuje lastnoročno podpisana izjava pooblaštelcva.

Književnost.

— „Zvonček“. Vsebinska 11. št.: 1. Na Vernih duš dan. Josip Vandr. Pesem. 2. Junak. C. Golar. Pesem. 3. Kužek. E. Gangl. Pesem s podobo v barvotisku. 4. Ubogi Peterček. Borisov. Povest. 5. Iz kraljstva živali. Mara Ivanovna Tavčarjeva. Basen. 6. Gos in palček. Mara Ivanovna Tavčarjeva. Basen. 7. Povodni konj. Lad. Ogorek. Papis s podobo. 8. Na jelena! Andrej Rapč. Povest. 9. Dobil je kolač. Ivo Blažič. Povest. 10. Gospodinja Ivanka. E. Gangl. Povest s podobo. 11. Labodi. Osojski. Pesem. 12. Igrišče. I. B. Zabavni spis s podobo. 13. Zajčja šola. Podoba v barvotisku. 14. Izgubljeni sin. Juraj Pangrac. Povest. 15. Pouk in zabava. Zastavica v podobah. Fran Rojec. — Zajčja šola. — Kavovec. — Železnice na Kranjskem. — Bajkalsko jezero. — Kuni v Avstraliji. — Koliko psov je na svetu. — Vrednost železnice vsega sveta. — Najaj v planinski raj! V. Krek. Uglasbena pesem. — Rešitev.

— **Politično življenje Slovencev.** Spisal dr. Dragotin Lončar. Ponatis iz „Naših Zapiskov.“ V Ljubljani 1906. Založil pisatelj. Prodaja L. Schwentner. Strani 33. Cena 60 v. Ta brošura nam podaja skico slovenske politične zgodovine. Pisatelj pravi sam, da je značaj tega spisa le informativen, da hoče v njem podati le pregled slovenskega političnega življenja. V tem tesnem okviru je pisatelj dobro in vestno rešil svojo nalogo. Zabeležil je najvažnejše dogodke in pojave in mestoma poskušal mimogrede pojasniti njih vzroke, ozadje ali pomen. Brošura je podučno, zanimivo in hvalevredno delo ter vzbuja željo, da bi dobili obširnejšo in natančnejšo zgodovino slov. političnega življenja. Zadnji čas je, da bi se kdo lotil zbiranja podatkov in informacij, ki jih morejo dati le možje ki so sodelovali v politiki.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Poboj. Starčev hlapec Janez Sušin v Litiji je imel jezo na Avgusta Kosanca in Ernesta Obermajerja, mizararska pomočnika istotam. Zvečer na 20. velik. travna t. l. je Sušin s sekiro v roki podil mizarja po stopnicah njunega stanovanja in zamahnil z njo proti glavi Kosanca, ki se mu je srečno pravočasno umaknil. Zadel ga je na desno dlan. V tej navarnosti sta se napadeno urno oborožila in sicer Kosanc z drenovo palico, Obermajer pa s kosom žagalice ter odbijala nasprotnikove udarce, končno pa toliko časa po njem mahal, dokler se ni mrtev zgrudil. Obsojena sta bila zaradi prekoračenja silobrana vsak na 3 mesece strogega zapora.

Prefrigano dekle je 19 let stara Katarina Mulej iz Leseca. Slišala je pogovor med očetom in Francetom Paplerjem iz Dorlove, da bo Papler posodil Muleju denar za popraviljenje hiše v Studenčicah, kadar ga bo rabil, za to bo pa od Muleja smreke dobil. Katarina Mulej je porabila to priliko v svojo korist in pod pretvezo, da jo pošlje njen oče, izvabila od Paplerja in tega žene v večjih zneskih 300 K. Ko se je prevara razkrila, pobegnula je obdolženka v Ljubljano, kjer so jo prijeli. Zagovarjala se je, da ji je ta denar Papler podaril, ker jo je enkrat zapeljal k spolskemu občevanju. Ta zagovor je bil od konca do kraja zlagan. Obsojena je bila na 3 mesece ječe.

Zaradi sitnosti tepen. Anton Čarman je dne 23. mal. travna v Starmanovi gostilni v Medvodah, kjer je bilo več drugih fantov, stresal sitnosti. Ko so se nekateri gostje odpravljali domov, je opiti Čarman fante na korajžlo klical. To je bilo fantom dovolj; brata Alojzij in France Kern, Miha Čvajnar ter Jožef Kopač iz Pirniča so spalicama oboroženi skočili za njim in ga pošteno našeskali. Ker so ga preveč nabrisali so bili obsojeni in sicer Lojze Kern na 4 tedne, drugi pa vsak na 6 tednov ječe.

Prepir zaradi banderja se je vnel na Sv. Rešnega telesa dan med fanti v Dobravi, ker je Janez Čamernek neopravičeno vzel od cerkvenika 20 vinarjev Domov grede od procesije so ga Tone in Matija Kozamernik ter Matija Česnovar napadli, bili ga z rokami, ga potisnili v melino, potem pa z obutimi nogami obrcali ter mu pokvarili levo nogo. Matija Kozamernik je bil obsojen na 3 tedne, njegova tovariša pa vsak na 1 mesec ječe.

Telefonska in urzgojavna poročila.

Dunaj 3. novembra. Z ozirom na razmerje med Avstrijo in Italijo je važna oficijozna nota, ki je bila danes izdana. V tej noti je rečeno, da je imel minister zunanjih del baron Aerenthal posvetovanje z italijanskim poslanikom vojvodo Avarno glede razmerja med Avstrijo in Italijo. Posledica tega so bile prijateljske izjave med Aerenthalom in italijanskim ministrom zunanjih del Tittonijem. V teh izjavah je rečeno, da hočeta Aerenthal in Tittoni vso skrb obračati na to, da se ustanovi in goji tesno in prijateljsko razmerje med Avstrijo in Italijo.

Dunaj 3. novembra. Krsta nadvojvode Otona se danes zapre. Cesar je danes sprejel v posebni avdijenci Otonovega sina, nadvojvoda Karla Franca Jožefa.

Trst 3. novembra. Promet ladij je vsled večde ne silne burje na Adriji jako otežkočen. Morje je preplavilo obrežje od hotela „De la Ville“ do pomola Giuseppina tako, da je bil tramvajski promet ustavljen.

Budimpešta 3. nov. Vojni minister fcm. Schönaich, ki je danes obiskal ministrskega predsednika Wekerla, trgovskega ministra Kossutha in predsednika poslanske zbornice Justha, je izjavil, da je prišel v Pešto le predstaviti se ogrskim ministrom in da ne misli zahtevati zvišanja rekrutnega kontingenta.

Rim 3. novembra. Uradna „Agenzia Stefani“ razglasa noto, ki pravi, da sta Aerenthal in Tittoni drug drugemu sporočila

trdno voljo, postopati vedno porazumno in delati na to, da bo razmerje med Italijo in Avstrijo kar najsrčneje.

Frankobrod 3. novembra.

„Frankf. Ztg.“ javlja, da so v Manili ujeli japonskega častnika, ki je risal ondote utrdbe. To je v Ameriki vzbudilo veliko vznemirjenost

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Tedenski pregled žitnega trga nam ne nudi nobenih znatnih sprememb. Tendence je bila vseskozi mirna in nespremenjena — malenkostna fluktuacija ni da bi jo vpoštevali. Prehod iz oktobrovih engagementov vršil se je mirno, brez posebnega valovanja kurzov, kar se v takih slučajih posebno rado ne godi.

Pšenica je ostala celi teden na aespremenjenih cenah. Obilne so ponudbe trdih pšenice, premajhne pa one mehkih pšenice, ravnotežje je vsled tega lahko obdržati.

Koruzna — staro blago je že silno redko, gotovih vrst že sploh ni več dobiti, kar močno vpliva na povišek cen za staro koruzo. Nova polagoma že prihaja na trg, v obče v zadovoljivi kakovosti. Pridno že delajo sklepe za november-avgust 1907, drugi zopet pričenjajo s kakšnim poznejšim mesecem do konec avgusta.

Oves se trdovratno vzdržuje na razmeroma visokih cenah ter se ni nadejati, da bi v novi kampaniji prišel na normalne cene prejšnjih let.

Moka še vedno beleha na neenakomernem konzumu ubelih in temnih vrst.

Petrolej. V našem poročilu z dne 20. oktobra t. l. smo poročali, da bo najbrže s 1. novembrom kartel v petroleju prinesel novost, da se bo moral rafinerijam vračati tisto množino praznih sodov, katere bodo potem rafinerije kupen poslale. In res se je to s 1. novembrom uresničilo, novost katero rafinerije z vsro strogostjo prakticirajo. Odjemalec, ki ne bo prazno posodo v teku 4 tednov, računši od dneva odposiljatve, vrnil, ne bo dobil drugega blaga. Zato so razposlali preknupci enako se glaseče okrožnice — stvar trgovcev je sedaj, da se teh predpisov, katerih ni mogoče spremiti, drže. Kakor se nam poroča, so rafinerije po tem sredstvu zato segle, ker se je večina praznih sodov uporabljal deloma za špekulacijo, deloma za druge tekočine — rafinerije pa so dobile le majhne odstotke prazne posode nazaj. To se je s tem preprečilo. Cene za november so nespremenjene, vendar pa so se vršile prodaje na podlagi zgoraj omenjenega novega dogovora.

Sladkor za rafinade notira ne spremenjene cene.

Riž ima predtedenske cene,

Kava enako.

Špirit naznanja nekoliko višje cene.

Kandite so ceno dvignile za 4 krone pri 100 kg.

— **Mestna hranilnica v Kranju.**

V mesecu oktobru 1906 je 434 strank vložilo 79.859 K 25 v, 303 strank dvignilo 123.530 K 44 v, 9 strankam se je izplačalo posojil 14.000 K, stanje hranilnih vlog 4.093.718 K 86 v, stanje posojil 2.321.269 K 30 v, denarni promet 386.700 K 38 v.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu oktobru 1906 je 213 strank vložilo 70.888 K — v, 206 strank dvignilo 62.376 K 83 v, 17 strankam se je izplačalo posojil 14.040 K, denarni promet 285.452 K 40 v.

Poslano.)*

Odgovor lažnivemu piscu „Jeseniških novic“ v soboto 27. okt. t. l.

Z nekim posebnim veseljem se v dotičnih noticah imenuje ime „Schuhmacher“ in se nam med drugim predbiva, da smo se Sokoli v St. Jakobu zastopali napili ter da s svojim radikalnim kričanjem ne bomo imponirali in sem jo v dokaz temu že dobil s svetilko po glavi. Sto kron dam za katoliški puštein in 100 K tistemu ajmohtarju, ki mi dokáže, da smo se Sokoli na Koroškem zastopali poguma napili in da je „Schuhmacher nekoga za ramo prijel in zaklial.“ Ali si ti Nemeč in jo zato po nosu dobil. Dokler tega dopisun ne stori, je lažnivec in obrekovalce, pa naj bo žegnan ali pa ne. V kolodvorski restavraciji smo zahtevali slovensko, a se nas je zavrnilo z besedami: „Wenn ihr was haben wollt's, schaft's auf deutsch an!“ Potem se nas je začelo pehati s perona in je mene siloma prijel žel. uslužbenec Sitar, katerega sem se mahajoč z roko dotaknil slučajno z dežnikom ter me nato udaril s svetilko. Kako se je tisti dan sploh vse vršilo v St. Jakobu, je priča tamošnji župan g. Kobentar,

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

župnik g. Ražun z g. kaplanom in na kolodvoru župan iz Koroške Bele g. Potočnik in več drugih. Vso nadaljnjo zadevo je že pojasnil „Slov. Narod.“ Kar se tiče napadanja glede dvojčičnih napisov, omenim le toliko, da je silno nevhvaležno, če se napada ljudi, pri katerih so se ovekoveli razni klerikalni junaki na prav žalosten način in bi bilo res mlatenje prazne slame, če bi govoril o narodnjaštvu jeseniških klerikalcev, ki ima precej čudno slavo po kranjski deželi.

Mihael Artel.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošljita to mazilo lekarne A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom. 4 31—15

Cena in dobra luč. Ker se vse draži. bo gotovo vseh vs-m odjemalcev, če zvedo, da predobro znano podjetje žarne svetilke Ideal, Hugon Pollak na Dunau, VI. Wallgasse 34 prej ko slej prodaja po dosejanih izredno nizkih cenah svoje preizkušene izdelke (lestence in svetilke za gazolin)

Notica. Pri zdravljenju različnih ran se mora najbolj paziti na to, da se rana popolnoma zaceli le tedaj, kadar so odstranjeni iz nje vsi nezdruživi deli. Kratko rečeno, potrebno je, da se obvaruje rana takoj v pričetku vsake nesnažnosti in da se uporabijo hladeca, bolečine olajšujoča sredstva proti vnetju. Staro, dobro in zato posebno uspešno domače sredstvo je najboljšo znano praško domače zdravilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. b

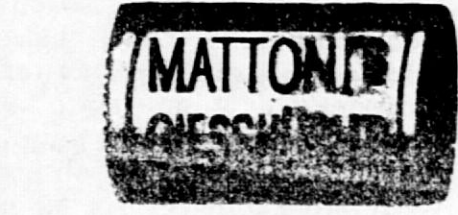
Diamanti. Ne moremo si kaj, da bi ne opozorili svojih bralcev, da so „Tudor“ diamanti najpomembnejša iznajdba 20. stoletja. Brušeni in polirani so kakor pristni in celo strokovnjakom težko najti razločka. Tudor diamanti, ki nimajo umetne podlage, se lahko umivajo in snajajo kakor pristni in nikoli ne izgube bleska. Družba Tudor ima razstavo in prodajo v Ljubljani pri Ant. Krisperju, na Mestnem trgu št. 21 in vsakega prijazno vabimo, da si ogleda te čudovite, po znanstvenem potu pripravljene Tudor diamante, vkovane v nakit najnovjših vzorcev.

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI. Wallgasse 34.
Cena, lepa svetloba brez inštalacije in nevarnosti, Poraba 1 1/4 kr. na uro. 3911—1

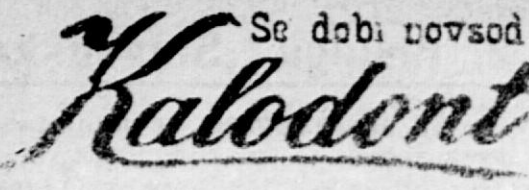
Thierryjev balzam
le z zeleno znamko „redovnica“
Staroslavno, neprekosno proti slabemu prebavljanju, krčem, zločedu, koliki, kataru, prsim boleznim, infuziji itd. itd. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic s 1 l. velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.
Thierryjevo certifikirano mazilo, povsod znano kot non plus ultra proti vsem se tako starim rano vnetjem, rinitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3.60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brošura s tisoči originalnih zdravilnih pisem gratis in franko V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 4(8) — 46

Mattoni-eve Giesshübler 94 9
Priporoča se, paziti na to znamenje, užgane v prebkek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe
Mattoni-eve Giesshübler slatine.
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Oskar Gallé, c. in kr. nadporočnik, javlja globoko potr v svojem kakor v imenu svoje sestre **Erne Liehm** roj. **Gallé** in v imenu svojega svaka **Rudolfa Liehm**, c. kr. obrtnega nadzornika I. razr. in c. kr. nadporočnika v ev., nadalje v imenu vseh ostalih sorodnikov vest, da je umrl njegov nepozabni, blagi oče, oziroma tast in stari oče, gospod
Viktor Gallé
po dolgem, zelo mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, dne 2. novembra ob 11. uri ponoči v svojem 62. letu.
Pogreb bo v nedeljo, dne 4. novembra t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Franca Jožefa cesta št. 11, na pokopališče pri Sv. Krištofu.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.
V Ljubljani, dne 3. novembra 1906. 3966

Se dobi povsod!
Kalodont
885 neobhodno potrebna zobna Crème 34
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Proti zobobolu in gnajobi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki uspešno odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodoma t št.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnajobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vo o.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvala vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.
Dož. lekarna Mil. Lensteke
v Ljubljani, Resljave cesta št. 1
vlog. novozgrajenega Fran. Jožefovega
inbi. mesta 48-43

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospod Ivan Vertot učitelj iz Rume 5 K, na-
bral g. Andrej Petek za lešterbo, katero je
dobil g. Ivan Valdin na tomboli „Kmetijskega
društva“. — Gospica Nela Kobal, poštna asp.
v Železnikih 8. 13-06, nabrala pri kegljanju tu-
kajšnje inteligence na kegljišču gosp. Thalerja
Gospod Franjo Jošt, ravnatelj „Zadružne zveze“
v Celju K 14-“, nabral na ženitvanjski gostiji
Egida in Minke Vihar v skvini kleti v Celju.
Skupaj K 32-06. Lepa hvala! Živeji zavedni
Slovenec!
Za Glasbene Maticе asanacijski fond.
Gospod dr. A. kapus, odveinik v Ljubljani
K 20-“ iz poravnane kazenske zadeve Srčua
hvala!
Umrli so v Ljubljani.
Dne 30. oktobra: Marija Bergles, de-
lavka, 65 let, Radeckega cesta 11. Scrophulosis.
Dne 31. oktobra: Anzela Polik, nad-
sprevodnikova hči, 9 1/2 leta, Tržaška cesta
31. Meningitis basilaris.
Dne 1. novembra: Marija Kump, dim-
nikarjeva hči, 19 let, Radeckega cesta 11.
Scrophulosis min.
V deželni bolnici:
Dne 29. oktobra: Gregor Formacher,
nočni čuvaj, 67 let, Nephritis chron.
Dne 30. oktobra: Ana Podbevšek, de-
javčeva žena, 50 let, vsled raka. — Karel
Strubelj, bančni uradnik, 25 let, Ulcus ven-
triculi. Peritonitis.

Meteorološko poročilo.

Vidna odd. morjeva 96%. Srednji atmos. tlak 783.6 mm

Oktobar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v C	Vetrost	Nebo
2.	9. zv.	729.9	7.0	slab vzhod	dež
3.	9. zv.	730.0	7.5	sl. jvzh.	dež
4.	9. zv.	729.7	10.1	brezvetrno	dež

Srednja večerajšnja temperatura: 7.5°, na-
male: 6.9° — Padavina v mm 15.4

Društvo za varstvo lova na
Kranjskem naznanja globoko po-
trto, da je umrl za društvo mnogo-
zaslužni načelnik in njegov ustano-
vitelj gospod
Viktor Galle
v petek, dne 2. novembra.
Pogreb bo v nedeljo 4. novembra
ob štirih popoldne.
8968 **Odbor.**

Zahvala.

Za vse srčne dokaze iskrenega sočutja povodom prerane smrti našega ljubega sina, brata, svaka in strica, gosпода

Karla Strublja

blagajnika Kmetске posojil. ljublj. okol.

Čakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem p. esrečno zahvalo.

Osobito iskreno se zahvaljujemo gg. stanovskemu kolegom in slav. tolovadnemu društvu „Sokol“ za spremstvo gg. pevcev Glasbene Matice“ za tolažebno petje ter vsem darovalcem prelepih vencev. Presrečna hvala vsem!

V Ručniku, 3. novemb. 1906.

3960 **Žalujoča rodbina.**

Kontoristinja

pisalnega stroja dobro vešča, želi prenesti službo.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“.

3953-1

Lepo stanovanje

z 2 svetlinama sobama, kuhinjo in pritliklinami ter z uporabo vrta se odda za februar 1907.

Popraša se na Dolenjski cesti št. 14.

3967-1

Učenka

išče 3958

šivilja na Sv. Petra cesti št. 13 I. nadstropje.

Ugodna prilika!

MLIN

dobro obstoječa vodna moč, s petimi tečaji s 4 črtni, 1 belim, nadalje žaga z dvema gattri se zaradi družinskih razmer da v najem ali pod zelo ugodnimi pogoji proda.

Kje, pove upravnishvo „Slov. Naroda“.

Kontorist

samostojen delavec, sprejme se v pisarno tukajšnje želez. trgovini.

Ponudbe pod „Samostojen železninar“ poštno ležeče.

3795-3

Kompanjona,

ki bi imel veselje do opekarske obrti in 26000 K, ki se prav lahko obrestujejo po 30 %, sprejme:

Ivan Prešern, Breg pri Žerovnici, Gorenjsko.

3850-3

Stanovanje

s hlevom za 3 živine, šupo in prostorom za seno se odda za februar.

Naslov se izve v upravnishvu „Slov. Naroda“.

3965-1

Lokal

za prodajalca sadja ali branjevca, zelo pripraven tudi za delavnico, se odda za februarjev termin.

Povpraša naj se na Sv. Petra nasipu št. 41.

3951-1

lepo posestvo

vse v dobrem stanju in sicer: enonadotropna hiša na glavnem trgu in zraven delavnica, priprava za vsakega rokodelca, zlasti mesarja ali trgovca, ker stoji na pripravnem kraju na trgu. Hiša in gospodarsko poslopje je zidano in z opeko krito ter ima poleg tega tudi klet, hlev, svinjak in drvarnico ter še svet za stavbišče. K posestvu spada tudi 4 orale njiv, travnika in sadonosnika. Pridela se tudi 4 vedre vina. — Več pove lastnik M. ROMICH, Loka pri Zidanem mostu na Štajerskem.

3959

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 4. novembra do 10. novembra 1906:

Spomini na

potres v Ljubljani l. 1895.

Pekarija

s prodajalnico in stanovanjem se odda v najem s 1. januarjem 1907.

Vprašanja pod „L. B. 156“ poste restante Idrija.

3929-1

Dobrodoča

gostilna

se išče na Notranjskem ali Primorskem na račun proti kavci ali pa v najem. — Ponudbe pod: A. B. C. Postojna, poste restante.

3963-1

Proda se v lepem kraju tik kolodvora

lepa prodajalnica

z mešanim blagom s trafiko in pekarijo po prav nizki ceni.

Naslov pove upravnishvo „Slov. Naroda“.

3982-5

Hig. gumijevi predmeti

izvrstne kakovosti, orig. praški, diskretni izbori vzorcev, tucat št. 1 po K 2-50, št. 2 K 3-50, št. 4 K 6-—, 3 velefini vzorci s cenovnikom, zaprto in franko, če se pošlje K 1-20 v pisemskih znakih.

M. RUNBAKIN, Dunaj IX. Lichtensteinstrasse 23.

Vinski sodi

od 200 do 700 litrov se dobe v Ljubljani, Rimska cesta 11.

3955-1

Želod, suhe gobe, fižol, jabolka, divji kostanj, orehe ter sploh vse deželne pridelke

plačuje najdražje 3833-4

ANTON KOLENC v Celju.

Seno in slama

vse v balah, se ceno prodaja na skladišču. Metelkove ulice št. 4.

Ondi se knpajejo sveže goveje kože, teletine in svinjine po najvišjih cenah.

974-34

Prostori za pekarijo

kjer je tudi že gostilna se oddajo za takoj z gostilno vred. Eventualno se tudi prodajo. Lahko se etablira tudi kak mesar.

Vpraša naj se Novi Vodmat št. 70 pri zeleni jami.

3862-3

Revmatičnim

in onim, ki trpe na trganju po kosteh rad zastoj sporočim pismeno, kako sem ozdravel popolnoma od svoje mučne trdovratne bolezni v kratkem času.

Karel Bader v Monakovem, Kurfürstenstr. 40a.

3417-4

Schichtovo milo je najboljšje!

Prat naj grem ali na ples, brez napora vse gre res: Schichtovo porabljam milo, truda mi še ni storilo.

Pristno bizeljsko vino

razpošilja od 1 hl naprej

Jože Janežič

Stara vas, Bizeljsko pri Brežicah.

Cena po dogovoru 3748-6

Lovec

star 32 let, oženjen, si želi prenesti sedanje stališče. Veš je slov. in nemškega jezika, zmožen izučiti pse prepečarje in gonjače (brake), vaje pokončavanja roparskih živali. Veš je tudi ribištva in gozdnega čuvajstva. Najraje bi šel na Hrvaško. Plača po dogovoru.

Ponudbe pod „Lovec V. 2 S.“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

3957-1

Proti suhosti

je edino izvrstno kreplivo in jačilo sredstvo redilna moka Käthe

zdravniško priporočena, z izvrstnim uspehom porabljava, za okroženje telesnih oblik izredno preizkušena, v 6 tednih 6 funtov teže več, zanjamo neškodljivo. Strogo pošteno, ni sieparstvo, mnogo za valnih pisem Kartou stane fl 110 po povzetju ali v ris. znakah. Kdor naroči 4 kartone, jih dobi poštnine prosto. Glavno razprodajališče

13 gospe Käthe Menzel 1269

Dunaj XVIII. Schulgasse 3, 1. Stock, 1. l.

Panorama International

Pogačarjev trg.

Razstavljeno od nedelje 4. novembra do vštete sobote 10. novembra 1906:

Italija.

Potovanje v Turin, Moncalieri, Asti, Pavijo, Milan.

Ne berite

samo, ampak poizkusiti morate staro preizkušeno zdravilno

Miljskomlechnato mlo Stockenpfe d Bergmanna & Co., Draždane in Dečin na Labi

prej Bergmannovo miljskomlechnato mlo (znanka 2 škrtata), da dobite belo polt brez peg in nežno kožo na obrazu. 2349-19

Po 80 vin. ga prodajajo v Ljubljani: lekarnar J. MAYR, drng. A. KANC VIKTOR SCHIFFER, parf. OTON FETICH-FRANKHEIM.

Latermanov drevored.

Samo 8 dni! Samo 8 dni!

Od nedelje 4. do nedelje 11. novembra

medvedje, pasje in opičje gledališče.

Predstava vsak dan ob petih popoldne; ob nedeljah po tri predstave: ob treh in ob petih popoldne ter ob o smih zvečer.

Gledališče, ki ima lastno razsvetljavo, je v udobnost občinstva zavarovano proti slabemu vremenu in bo tudi za kurjeno.

Več povedo lepaki.

Na muogoštevilni obisk vabi ravnateljstvo.

3950-1

Ženitna ponudba.

Dobro situiran tovarnar v najboljših letih, čedne zunanjosti, se želi seznaniti tem potom zaradi pomanjkanja časa in tudi znanja 3 gospodično dobre hiše, 20-30 let staro. Le resne ponudbe, ako mogoče s fotografijo, se prosi pod „Sreča pomlad“ Ljubljana, glavna pošta do 15. t. m. Na neresno se ne bo oziralo, za molčljivost se jamči. Na zahtevanje se fotografije vrnejo. 3964

Učenca

iz dobre biše, starega 13-14 let, sorejme takoj Leopold Zoré na Javorniku, Gorenjsko.

3885-3

Parna mlekarna v Medvodah ima napredaj

mastni sir, takozvani „Halb-emmenthaler“ po K 1-50 kg; delavski sir popolnoma zrel po K 0.70 kg po povzetju.

Zavezojuca se ne vračuna. Pošilja se tudi v zavojih po 5 kg.

3881-3

Ovoje stanovanj

je oddati s februarjem v villi Kytha na Dolenjski cesti, in sicer obsega eno lepo stanovanje: 4 sobe, predsoho, kuhinjo, shramba, itd., drugo stanovanje pa 2 sobi, predsoho, kuhinjo, shrambo itd.

Več se poizve na Zelenem hribu, I. nadstr.

3925-1

Samo za 60 kr.

1/2 kile gosjega perja.

To gosje perje je sivo, popolnoma novo z roko skubljeno, gotovo za porabo, 1/2 kile stane samo 60 kr., boljše kakovosti samo 70 kr. Pošiljate na poskušnjo s petimi kilogr. se razpošilja po poštne povzetju

DR. KARASA, trgovina s postelnim perjem, Pragi. Zamena dovoljena. 3946

Odprte noge

Ljudem s krčnimi žilami in njih oteklinami ali s težko zaceljivimi ranami daje stalno izboljšanje in ozdravljenje v stotinah celo prav težkih slučajih predobro preizkušeno in od zdravnikov rabljeno specialno sredstvo „VARICOL“ drja. Göttiga v Bazlu (Švica). Lonček stane 3 K.

3930-1

S 15. no embrom t. l. sprejemem v svojo specerijsko in delikatesno trgovino pridnega, vzornega, 18-25 let starega

pomočnika

ki bi govoril slovensko in nemško ter ako mogoče hrvaško.

Ponudbe v nemškem jeziku na moj naslov. Josip Lakowitsch, trgovina s specerijo, vinom in delikatesami v Opatiji.

4962-1

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 3948

prilporeča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnišinska tuka. — Natančneje v pisarni. Vesna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

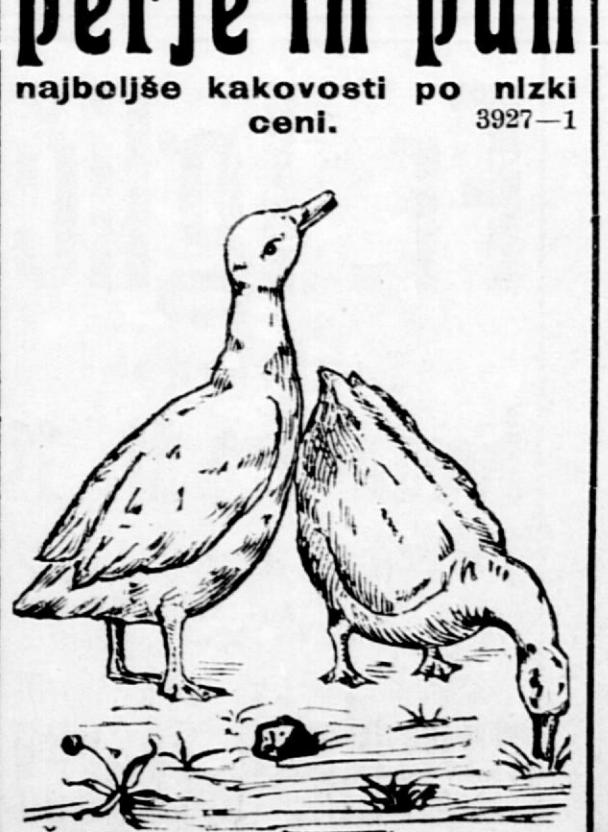
Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

3942-1

Prilporečam

perje in puh

najboljše kakovosti po nizki ceni. 3927-1

Anton Šarc

zaloga belega blaga in izdelovanje perila v Ljubljani, Sv. Petra cesta 8.

Čedno meblovana soba

s posebnim vvhodom se odda takoj v Gradaških ulicah št. 8. 3910-3

Urarski pomočnik

se sprejme pri

H. Suttnerju v Ljubljani.

3878-5

Odvet. kandidat

z daljšo prakso želi z novim letom 1907 ev. tudi poprej spremeniti mesto.

Naslov pove upravnishvo „Slov. Naroda“.

3851-2

Kontoristinja

z lepimi izpričevali želi službo ako tudi nekaj časa brezplačno. Gre tudi zunaj Ljubljane.

Naslov: „L. R.“ poste restante Ljubljana.

3937-2

Soba s hrano

se išče za dve ozir. tri gospodične v okrožju Poljanske, Sv. Petra in Resljeve ceste, ozir. Sodnijske ulice in Dnajske ceste.

Blagohotne ponudbe pod „soba“ na upravnishvo „Slov. Naroda“

3888-3

Popolnoma renovirano, dobro kurjeno

3903-3

kegljišče

hotela „Union“ se odda še za nekaj večerov na kegljaške družbe.

Lepo, prisojno, suho

stanovanje

obsegajoče dve večji sobi s pritliklinami se odda za februar stranki brez otrok na oglu Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3, I. nadstr.

Več pove lastnik. 3912-2

Sobni slikarski pomočniki

in eden 3941-2

črkoslikar

se sprejmejo takoj pri

Ivanu Štrukelj, slikarju

Florjanske ulice št. 28.

3942-2

Išče se trgovski pomočnik

ki bi prevzel na račun dobro obiskano filijalko v tržaški okolici. Zahteva se mala kavejca.

Istotam se sprejme

učenec.

Naslov pove upravnishvo „Slov. Naroda“.

3939-2

Št. 38977.

Stanovanje v najem.

V mestni hiši v Gradaških ulicah št. 16 v Ljubljani je s 1. novembrom 1906 oddati v najem v I. nadstropju stanovanje s 4 sobami in postranskimi prostori, v II. nadstropju pa tudi stanovanje s 4 sobami in postranskimi prostori.

Pogoje najema je izvedeti ob uradnih urah pri magistratnem gospodarskem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. oktobra 1906.

3939-2

Iščem najemnika

za hotel v Čabru.

Pogodba po volji. Hiša je nova in sredi trga. Razen kuhinje in kleti ima 3 sobe za goste in sedem sob za tujece. Remiza za vozove in hlev. S pobištvom ali brez njega. V mestu, ki leži tik Kranjske meje, se govori slovenski dialekt in so tam vse oblasti n. pr. sodišče, občina, graščina, poštni in brzojavni urad, vozna zveza z Rakekom in državno ogr. progo.

Nadaljna pojasnila in informacije daje reflektantom lastnik Fran S. Križ v Čabru.

3898-4

Spreten detajlist

popolnoma zmožen nem-
ščine in hrvaščine se išče
ali za prvega pomočnika
ali tudi za voditelja jako
fine specialne trgovine
kolonijalne stroke. Oziralo se bo samo na prošlee z najboljšimi referencami.
Prednost imajo taki, ki lahko položijo varščino. Natančne ponudbe s preloži iz-
pričeval in fotografijo naj se pošiljajo pod „T. D. 372“ na Rudolfa Mosse
na Dunaju.

SELE & KARY-jev 5327 39

FREDIN

Najboljše
čistilno sredstvo
za vsako boljše obnovo
rumeno in črno.
Posebno priporočljivo
za čevlje iz boxcalfs,
oscarla, cheurcaux-
in lakovega usnja.
DUNAJ XII. 1.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

**Boulogne-
New York**

najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika

Vozne liste preskrbi in daje brez
1787 plačna pojavnika 26

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani
na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Št. 38956 **Ustanove.** 3956-1

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je podeliti za tekoče leto sledeče ustanove:

1. Jan Bernardinijeva v znesku 215 kron
2. Jos. Jak. Schillingova v znesku 210 „
3. Juri Thalmeinerjeva v znesku 200 „
4. Janez Jošt Weberjeva v znesku 215 „
do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos
omogli, so uboge in lepega vedenja;
5. Jan. Nikl. Kraškovičeva v znesku 163 kron
do katere ima letos pravico ubog kmetovalec iz šentpeterske župnije v Ljubljani;
6. Jan. Ant. Fancojeva v znesku 128 kron
do katere imajo pravico uboge, poštene neveste meščanskega ali pa nižjega
stanu;
7. Jos. Sr. Sinova v znesku 96 kron
ki jo je podeliti dvema najrevnejšim deklicam iz Ljubljane;
8. Miha Pakičeva v znesku 244 kron
do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu ali pa njih vdove;
9. Jan. Krst. Kovačeva v znesku 302 kron
katero je razdeliti med štiri v Ljubljani bivaajoče revne rodbinske očete ali vdove
matere, ki imajo po več otrok in uboštva niso sami krivi;
10. Marije Kosmačeve v znesku 204 kron
do katere imajo pravico uboge uradniške sirote-ženske v Ljubljani,
ki so lepega vedenja;
11. Helene Valentinijeva v znesku 168 kron
katero je razdeliti med take v frančiškanski župniji v Ljubljani rojene
otroke, ki nimajo staršev in še niso 15 let stari;
12. Ustanovo za onemogle posle v znesku 100 kron
katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki ne morejo več delati
in so dobrega slovesa.

Prošnje za podelitev ene ali druge teh ustanov je vložiti opremljene s po-
trebnimi dokazili do 30. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. novembra 1906.

Cene brez konkurence!

Fr. Iglič

Ljubljana
Mestni trg št. 11
priporoča največjo
zalogo 3662-9

nagrobni vencev
in
trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvr-
šujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

**Žalne klobuke
vence in trakove**

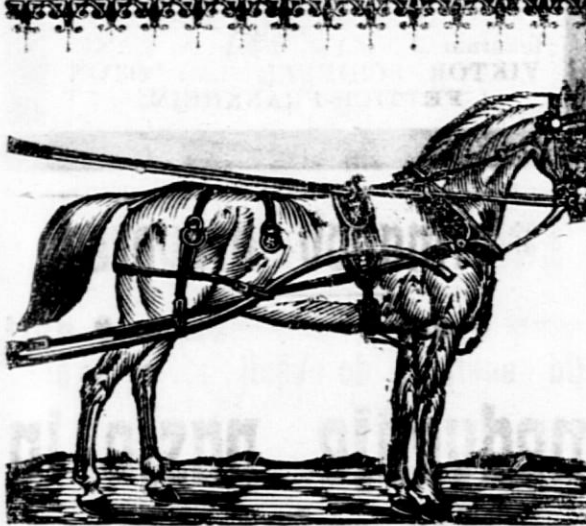
priporoča 44
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski muzej razstavi
1. maja 1904.
pod pokrovit
Nj. ces. in kr.
Visokosti pre-
sveč. gospe
nadvojvodinje
Marije Josipne.

P. CASSERMANN

krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporoča v izdelovanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerno ceno
Pristno angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in naj-
raznovrstnejšo izbiro
klavirjev in harmonijev
ima
Alojzij Kracmer
izdelovalec klavirjev in sodno za-
prisoženi zvedenec
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Vedno so v
zalogi
preigrani
pa brezhibni
klavirji.
Pravz-
nem ubi-
ranje in
poprav-
ljanje vseh sistemov. Glavno
zastopstvo dvornih firm L. Böse-
dorfer na Dunaju, Gebrüder
Singer na Dunaju, August
Förster v Lohau, Th. Mann-
borg v Lipskem. Za vsak, pri
meni kupljen klavir dočela jamcem.
— Najnižja izposojevalnina. —
Delna plačila.

JOSIP STUPICA
Jermesar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebščine.
— Cene nizke. —

Specialiteti:
turistovske srajce
belo in barvasto perilo iz
angleškega cefirja, gile-
nice, izbrani vzorci,
kravate
za vse različne okuse,
dalje specialitete švedskih
rokavic:
glace in iz pralnega usnja
brezhibne prilike in
najboljši izdelek priporoča
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofije št. 21.

Čisti samo
GLOBUS
čistilnim ekstraktom
Globus
Najboljše čistilo
na svetu

Epilepsija.
ador trpi na padavici, krčih in drugih živo-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo zaštonj in poštnine prosto razpošilja
priv. Schwanen-Apothek
Frankfurt a. M. 2514 17

**Revmatiki in
astmatiki**
dobe iz hvalečnosti radovoljno in brez-
plačno pojasnilo, kako je bilo mojemu
očetu pomagano pri zgorajšnjih boleznih
Herman Baumgartl
Silberbach pri Grasslitzu na Češkem, št. 397.

Vsakdo
piši pod „Lucrativ 5000“ na anončno ekspedicijsko Eduard Braun na
Dunaju, I., Rotenturmstrasse 9. 383-3

Naznanilo.
Zaradi podraženja surovin sem primoran
s 15. novembrom t. l. ceno vseh vrst mila svo-
jega izdelka zvišati za 2 K pri 100 kg. To v
blagohotno obvestilo brez vsake zaveze. 3891-2

Ignac Jock v Kranju.

U. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripravljen izvrsten **Portland-cement** v vedno
ednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene prod-
ajne gledé tiskovne in odporne trdnosti daleč undirključni dobroti, kateri
tudi svoje priznane izvrstne splo-
Priporočila in spričevala
raznih gradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago
Centralni urad: 3449 7
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Privatni plesni pouk
v dvorani hotela pri „Maliču“.

Usojam si javljati p. n. občinstvu, da sem pričel s plesnim poukom. Strokovni tečaj za
dame in gospode iz boljših rodov in vsak ponedeljek in petek ob polnočnih zvečer.
Pripravlja se tečaj za otroke.
Posebne ure se dajo vsak čas dneva za vse stare in moderne plesove po lahki in
hitro priučljivi metodi za zasebnike, za družbe v dvorani sami ali pa v privatnih hišah.
Prijava in vpisovanje vsak dan od treh do petih popoldne v hotelu pri Slonu soba št. 72.
Z odličnim spoštovanjem
Giulio Morterra,
plesni učitelj.

Razglas.
Vsled sklepa c. kr. okrajne sodnije v Šmarju z dne 1. novembra 1906
opr. št. Ne I 445/6-1 se vrši
javna prostovoljna dražba
v konkurzno maso **Rajmunda Savsky** spadajoče zaloge
specerijskega, manufakturnega blaga in železnine
na **Ponikvi**
v sodniško določeni cenilni vrednosti po K 3518/24 h
dne 12. novembra in po potrebi tudi naslednje dni
vsakokrat od 1/9. do 12. ure popoldne in od 2. do 6. ure popoldne
na licu mesta na **Ponikvi**.
Zaloga prodajala se bode ali v kosih ali pa po partijah proti takojšnjemu
plačilu in takejanti odstranitvi blaga.
K tej dražbi se vabijo kupoželjni.
V Šmarju, dne 2. novembra 1906
Oskrbnik konkurzne mase:
Dr. Jos. Georg.

Somatose
v obliki
železnate somatose
(z 2% železa v organski zvezi)
se posebno
bledičnim
zdravniško priporoča J 3 1255-3

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
golserskih gorskih čevljev.
Elegantna
28 in 1565
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanosti.

Ustanovljeno 1862 Telefon 584.
Najstarejša tvornica peči in ognjišč
c. kr. dvorni mašinst

RUDOLF GEBURTH, Dunaj
VII. Kärntnerstrasse 71, na voglu Burggasse. 3061-11

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih
ognjišč za vsako porabo od navadne do
najfinejših in najelegantnejših iz-
peljave, v vseh velikostih, črne ali bogato
emalirane.
Vse vrste peči
tudi s trajnim
gorenjem.
Sušilnice, plinove peči, kamini.
Specialni katalogi gratis in franko.

Protestiram
proti
tvornicam živil Ceres
ki odvažajo naše kokosove orehe
in delajo iz njih jedilno mast, da bodo
ljudje tako veliki in močni kakor mi!

Največja izbira
najboljših in najcenejših
dvokoles in
šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji. * Večletno jam-
stvo. * Vezanje poučujemo
brezplačno. * Lastna delav-
nica za poprave.

IVAN JAX in SIN
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Filipa Neusteina
POSILAJENE
odvajalne kroglice

(prej Neusteinove Elizabetne kroglice)

preizkušene že več let in od različnih zdravnikov priporočene kot odvajajoče,
razkrajajoče sredstvo, ne motijo prebave in so popolnoma neškodljive. Ker so
osajene, zauživajo te kroglice radi tudi otroci. Škatljica s 15 kroglicami
stane 30 h, zvitok z 8 škatljicami, torej 120 kroglicami stane 2 K av. velj.
Če se pošlje denar K 2 45 naprej, se pošlje franco 1 zvitok kroglic. Zahtevajte

„Filipa Neusteina“
odvajalne kroglice. Samo pristne, če ima vsaka škatlja na zadnji strani
našo obl. zav. varstveno znamko „Sv. Leopold“ v rdečem črnem tisku. Naše
registrirane škatlje, naročila in embalaže morajo nositi podpis **Filipa**
Neustein, lekarna. 3766-2

Filipa Neusteina lekarna „Pri sv. Leopoldu“ na Dunaju, I., Plankengasse št. 6.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Največja zaloga navadnih do najfineših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejših
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Rezanina varčevnik na
pošiljo s povzetkom.

J. KEBER
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
priporoča
svojo tovarniško zalogo
suknenega, platnenega in
perilnega blaga, perila,
kravat, modercev, vencev
in šopkov za neveste ter
nagrobni vencev
po izredno nizkih cenah.
Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polog Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča 45
klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno.
Postrežem točno.

Jos. Eberle
urar
trgovec z zlatino
in srebrnino
na Mestnem trgu št. 13
filijalka:
na Mestnem trgu št. 17
priporoča svojo veliko zalogo prečisti-
skih ur iz prvih tovarov, hroščih,
stenskimi, salonskimi in ur na
mihalo, briljantov, zlatnine
in srebrnine. Namizna oprava
iz kitajskega srebra.
Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljšo, prsto ben-
cina, smole, petroleja ter kislín
brez konkurence, brez vsacega duha
po najnižjih cenah:
na drobno 1 kg. po 60 h, na debelo
po 50 h.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Senzačna novost za dame!
Japonska creme za prsa. Edino gotovo učinku-
joče sredstvo za raz-
vitje in popravo bujnih prs. Prekaša vse tozadevne preparate. Uporablja se
samo zunaj, zato se rabi pri vsaki telesni konstituciji. Zdravniško preizkušeno
in priporočeno. Zajemčeno neškodljivo. **Presejalni učinek po kratki upo-
rabi.** Cena lončku z navodilom uporabe vred K 7.—. Lonček za poskušnjo
K 4.—. Razpošilja diskretno po poštne povzetju ali če se denar naprej pošlje
Karolina Weil, Dunaj XVI., Ottakringerstrasse 31 M, II. nadst. 17.
3618-6

G. Vatovca 2 minuti od
juž. kolodvora
Gostilna „Al Trifolio“ v Trstu
3809-3
se slavnemu občinstvu za obisk posebno pa cenj.
železničkim uslužbencem priporoča najtopleje. o o
Točijo se ceno vsakovrstna o o o o o o o o
vina in piva prve vrste.
o o o o o o Vsak čas o o o o o o o o
topla in mrzla kuhinja.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 256-45
Največja zaloga
pohištva
za spalno in jedilno sobo,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modreol na vzmeti,
žimnati modreol,
otroški vozički itd.
Najnižje ceno. Najsolidnejše blago.
Ustanovljena 1847.

Hamburg Amerika Linie
Vožnja traja
dni 6 dni izvrstna prilika za potovanje
je in ostane
z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki
„Amerika“ 24.000 ton
„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton
toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami
Pojasnila daje zastopnik:
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v
New York
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani edine in pri
EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizona, Utah, Womg, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Salveston. Odhod na tej
progi iz Bremna enkrat mesečno. 3135-11
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baitimora in na vse ostale dele sveta,
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Ključavničarstvo
gn. Fasching-a vdova
Poljanski
asip št. 8
(Reichova hiša.)

Salon
za moderne damske klobuke *
Henrik Kenda
v Ljubljani
Mestni trg št. 17.
Damski klobuki
za zimsko sezono 1906/7.

Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1906/7 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu
1904 in z zlato kolajno in križcem
v Londonu 1095.

ANTON PRESKER, krojač
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih
oblek za gospode in dečke, jopice
in plašče za gospe, nepremočljivi-
h havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
sposobih in najnižjih cenah izvršujejo.

Nova trgovina
s suknem, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom

JOS. PETKOSIC

Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna delavica
Ljubljana, Mestni trg.

PORABITE PRILIKO

Gelo življenje odvisno je od tega!

Pogodba TUDOR-ska

poteka in smo se
odločili
da ne vzamemo
nijedne stvari
zmed svojega blaga
seboj

Največja prodaja
lepotičja, kar jih
je kedaj bilo!

Naša zaloga
prstanov,
kravatnih igel,
broš,
uhánov,
manšetnih gumbov
itd.
zobročjem krasno se blestečih

TUDOR-
SKIH DEMANTOV.

Prej **8** kron
danes in
dokler
traja
zaloga **3** krone

TUDOR-ski znanstveno preizkušeni demanti, najboljša posnema
TUDOR
diamante
prodaja
Zunanja naročila se izvršujejo po povzetju.

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg št. 21.

Konfekcija
tudi po meri.

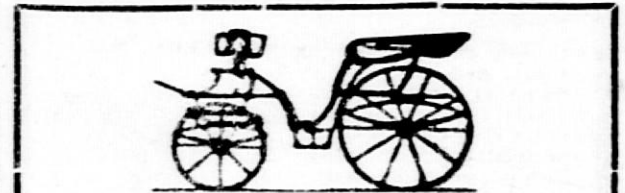
M. Kristof
Stari trg št. 28.
Zanesljivo
nizke cene.

Fine
kravate,
moderce
modno
blago,
nakitno
blago,
potreb-
ščine za
šivanje.

Kra-
ne
blu-
krila,
otroške
obleke,
predpas-
nike,
perilo,
krstne
oprave.

Krošnjariji - agenti

se proti visoki proviziji ali stalni plači iščejo
tako za prodajanje patent. predmeta. Poudarje
pod „A. E. 104“ odpošilja **Rafael & Wittek**
Dunaj I. Graben 28. 3615-5

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 44-44

VOZOV.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga 45

čevljev

domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Gene solidne.
Točna postrežba.

3931

Začasno naznanilo.

V teku tega meseca nameravamo prinesiti v prodajo nov izboljšan gorilec pod imenom

Aurova luč 1907.

Oficijalne meritve c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju so izkazale:

moč svetlobe . . . 81.8 sveč
poraba plina na uro . 72 litrov

najboljši nam znani rezultat

ob normalnih predpogojih.
Gorilec zagotavlja torej odjemalcu bistveno prihrano plina.
Z ozirom na to smo sklenili prodajati ta Aurov gorilec, ki smo ga naznanili tudi
patentnemu uradu po

le 5 kron

onim kupcem, ki izjavijo, da bodo naročevali naše plinovne žarnice še naprej, ker se mora ta
izvanredno ugodni rezultat doseči le v zvezi z našimi žarnicami.

Družba Auer, Dunaj IV, Schleifmühlgasse št. 4.

AVGUST REPIC
sodar 44
Ljubljana, Kolesarske ulice 16
(v Trnovem
izdeluje prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Sušenih ostankov veliko v zalogi.

**Za Jesensko in
zimsko sezono**

se priporoča trgo-
vina s suknem in
platenim in manu-
fakturnim blagom

HUGO IHL
Ljubljana, Špitalske ulice št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnino prosto

**Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.**
Električni obrat.

Ustanov-
ljeno **Brata Eberl** leta 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Pleskarica mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, si-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolneja itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najnovejši atroke spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznana rešilo
in fino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke,
cilindre, čepice itd.
najnovejšo fašono
po najnižji ceni.

Optični zavod

Velika
zaloga pravih
švicarskih ur.
Srebrne ure od
gld. 3.80 naprej.
Zlatina in srebrnina kakor veri-
žice, prstani, uhani,
broške itd.

Ilustrovane cenike
pošiljam brezplačno.

F. P. Zajco, urar
Ljubljana, Stari trg.

